

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA

EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Hospodaření organizační složky obce v oblasti sociálních služeb

Financial Management of the Organizational Unit of the Municipality in the
Area of Social Services

Student:

Mgr. Eva Passendorferová

Vedoucí bakalářské práce:

doc. Ing. Tománek Petr, CSc.

Ostrava 2015

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Eva Passendorferová**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa
Téma: **Hospodaření organizační složky obce v oblasti sociálních služeb**
Financial Management of the Organizational Unit of the Municipality in the Area of Social Services

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Financování sociálních služeb obcemi
 3. Analýza hospodaření organizační složky obce
 4. Zhodnocení hospodaření organizační složky obce
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

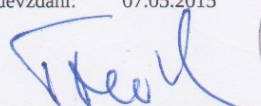
ČÁMSKÝ, P., J. SEMBDNER a D. KRUTILOVÁ. *Sociální služby v ČR v teorii a praxi*. Praha: Portál, 2011. 264 s. ISBN 978-80-262-0027-7.
PRŮŠA, Ladislav. *Ekonomická efektivita zajišťování péče a příjemce příspěvku na péči*. Praha: ÚPSV, v. v. i., 2013. 63 s. ISBN 978-80-7416-120-9.
PRŮŠA, Ladislav. *Optimalizace sociálních služeb*. Praha: VÚPSV, v. v. i., 2012. Praha: Národní centrum sociální péče, o. p. s., 2012. 130 s. ISBN 978-80-7416-099-8.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

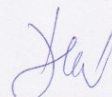
Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Petr Tománek, CSc.**

Datum zadání: 21.11.2014

Datum odevzdání: 07.05.2015

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.

Datum odevzdání bakalářské práce: 7.5.2015

Podpis:

Obsah

1. ÚVOD	5
2. FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB OBCEMI	7
2.1. Sociální služby	7
2.2. Role obcí v poskytování sociálních služeb	9
2.3. Hospodaření obcí	11
2.4. Právní forma poskytovatelů sociální služby	13
2.5. Financování sociálních služeb	16
2.5.1. Dotace z veřejných rozpočtů	17
2.5.2. Příspěvek na péči	18
2.5.3. Program švýcarsko-české spolupráce	20
3. ANALÝZA HOSPODAŘENÍ ORGANIZAČNÍ SLOŽKY OBCE	22
3.1. Základní informace o Městě Bílovci a jím zřízených organizacích	22
3.2. Organizační struktura	24
3.3. Napojení organizační složky na rozpočet zřizovatele	25
3.4. Domov pro seniory	29
3.4.1. Program švýcarsko-české spolupráce v Domově pro seniory v Bílovci	30
3.4.2. Analýza hospodaření Domova pro seniory v Bílovci	31
3.5. Analýza hospodaření osobní asistence	35
3.6. Analýza hospodaření Domu s pečovatelskou službou	37
3.7. Shrnutí hospodaření organizační složky obce	41
4. ZHODNOCENÍ HOSPODAŘENÍ ORGANIZAČNÍ SLOŽKY OBCE	42
4.1. Hodnocení hospodaření Domova pro seniory	42
4.2. Hodnocení hospodaření osobní asistence	44
4.3. Hodnocení hospodaření Domu s pečovatelskou službou	45
4.4. Shrnutí hodnocení hospodaření organizační složky obce	47
5. ZÁVĚR	48

Seznam použité literatury	50
Seznam zkratek	53
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	54
Seznam příloh.....	55
Přílohy	1

1. ÚVOD

Tématem této bakalářské práce je hospodaření vybrané organizace v oblasti sociálních služeb. Práce je zaměřena na Sociální zařízení města Bílovce, tedy zařízení sociálních služeb, které je zřízeno ve formě organizační složky města. Název práce proto je „Hospodaření organizační složky obce v oblasti sociálních služeb“.

Město Bílovec se nachází v Moravskoslezském kraji v okrese Nový Jičín a žije v něm přes 7 000 obyvatel. Bílovec je obcí s rozšířenou působností (tzv. obcí III. stupně). Je mezičlánkem přenesené působnosti státní správy mezi krajskými úřady a obecními úřady.

Sociální služby jsou významnou součástí neziskového sektoru, což dokládá i fakt, že jsou využívány 7 % obyvatel České republiky. Zařízení sociální péče, kterému je věnována tato práce, se skládá ze tří oddílů: dvě sociální služby - domov pro seniory a osobní asistence a také dům s pečovatelskou službou, kde probíhá na základě živnostenského listu provozování služeb pro rodinu a domácnost. Cílovou skupinou Sociálního zařízení města Bílovce jsou senioři a lidé se sníženou soběstačností.

Cílem bakalářské práce je zhodnocení hospodaření organizační složky obce v jednotlivých letech a návrh ke zlepšení hospodaření.

Rozbor hospodaření zařízení je vypracován za období od roku 2011 do roku 2014. Do roku 2011 nejsou vytvořeny výroční zprávy ani dostupná ekonomická data. Pro naplnění cíle bude použita metoda analýzy dokumentů a komparace dat v daném období. Jako analýzu dokumentů chápeme výzkumnou strategii, která je založena na analýze již existujícího materiálu, případně materiálu, který vzniká mezi výzkumníkem a účastníky výzkumu. Výzkumník v tomto případě obvykle nevytváří nová data, nýbrž pracuje s daty již vzniklými (Miovský, 2006).

Teoretická část se opírá zejména o zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, když popisuje sociální služby, jejich financování v České republice a roli obcí a krajů v poskytování sociálních služeb. V kapitole č. 2 jsou charakterizovány zdroje příjmů pro zařízení sociálních služeb, mezi které patří dotace z územních rozpočtů a nově koncipovaný příspěvek na péči. Je zde také statistika druhů zařízení sociálních služeb v České republice a typů zařízení podle právní formy poskytovatele.

Významnými zdroji bakalářské práce jsou zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, který je využit při popisu hospodaření obcí a obecné charakteristice organizační složky obce, a podklady na webových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí nebo Českého statistického úřadu. Dále je vycházeno z výzkumů pod vedením doc. Průši a odborných časopisů Sociální služby a Rezidenční péče.

Sociální zařízení města Bílovce se účastní programu švýcarsko-české spolupráce na snížení hospodářských a sociálních rozdílů v rámci rozšíření EU, v rámci kterého získá 22 milionů Kč na rekonstrukci budovy domova pro seniory a na zavádění nových metod práce se seniory. Na hospodaření zařízení má tento program velký vliv, proto je charakterizován v teoretické části a plánovaná rekonstrukce je několikrát zmíněna v části praktické.

V praktické části, tj. v kapitole č. 3, je popsáno napojení organizační složky na rozpočet obce. Následně jsou uvedeny základní informace o jednotlivých odvětvích organizační složky, přičemž ke každému z nich je vypracována analýza hospodaření v letech 2011-2014. Zdrojem pro analýzu byly především všechny existující výroční zprávy organizační složky, finanční data nalezená na webových stránkách města Bílovce a také interní dokumenty zařízení. Pro snazší orientaci v číselných datech jsou použity tabulky a grafy.

V další kapitole je zhodnocení dosavadního hospodaření na základě zjištěných výsledků z analýzy a doporučení pro další hospodaření organizační složky.

V poslední páté kapitole je shrnuta celá bakalářská práce.

2. FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB OBCEMI

V této kapitole jsou charakterizovány sociální služby a pluralizace forem jejich poskytování a financování po roce 1989. Kapitola uvádí současné formy poskytování sociálních služeb se zaměřením na srovnání činností obcí a krajů v samostatné i přenesené působnosti a vysvětluje funkci organizační složky územního samosprávného celku. V další části kapitoly jsou popsány zdroje financování sociálních služeb včetně financování z územních samospráv a na jejím konci je stručná charakteristika dotačního programu z česko-švýcarských fondů.

2.1. Sociální služby

V zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, jsou sociální služby definovány jako „soubor činností zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení“. Jako sociální služby je v anglosaském pojetí označováno vše, co poskytuje výhody těm, kteří mají problém (Matoušek, 2001). Podle slovníku sociální práce je cílem sociálních služeb zvýšení kvality klientova života, případně i ochrana zájmů společnosti (Matoušek, 2008).

Sociální služby můžeme dělit několika způsoby – ještě před platností zákona o sociálních službách byly vymezeny např. tyto druhy dělení: státní (obecní) a nestátní; služby poskytované v bytě, centru (denním, týdenním) či domově nebo služba poskytnutím informace, zastupováním (někoho před úřady) či úkonem - dovoz jídla, úklid (Matoušek, 2001).

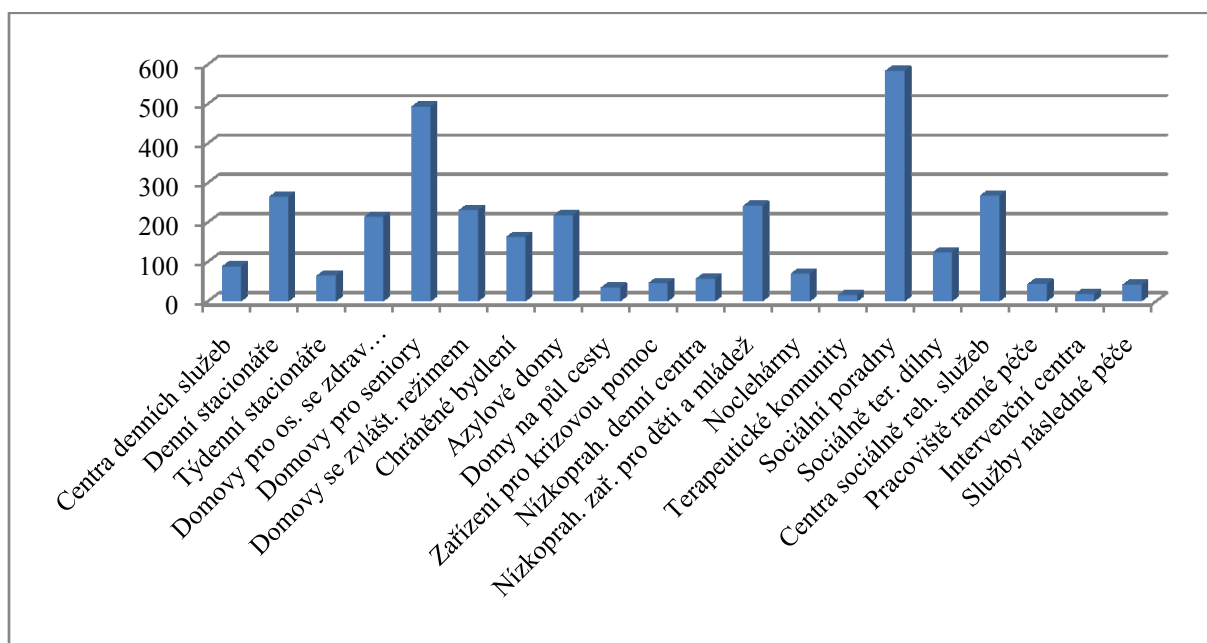
Zmíněný zákon č. 108/2006 Sb. uvádí terénní, ambulantní a pobytovou formu poskytování sociálních služeb a rozlišuje sociální poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence.

Odborné sociální poradenství je obvykle zajišťováno v poradnách pro určitou cílovou skupinu či situaci, přičemž základní poradenství je nedílnou složkou všech poskytovaných sociálních služeb. Služby sociální péče zahrnují služby, jejichž hlavním cílem je zabezpečovat lidem základní životní potřeby a umožnit lidem v nejvyšší možné míře zapojení do běžného života společnosti. Služby sociální prevence slouží zejména k předcházení sociálnímu vyloučení osob, které jsou ohroženy sociálně patologickými jevy (MPSV, 2010).

To, jak je sociální služba kvalitní, posuzuje inspektor na základě dohodnutých kritérií, které se nazývají *standards kvality sociálních služeb*. Kritérií je 15 a lze je dělit na personální, provozní a procedurální. V současné době jsou definovány přílohou k vyhlášce č. 505/2006, kterou se provádí zákon č. 108/2006 o sociálních službách (Matoušek, 2008).

Podle databáze Českého statistického úřadu bylo k 31. 12. 2013 v České republice celkem 3 283 zařízení sociálních služeb. Nejvíce bylo sociálních poraden (584) a domovů pro seniory (493), což je znázorněno na grafu č. 2.1. Služby jsou poskytovány přibližně 700 000 klientům (tj. cca 7% populace České republiky) 56 000 zaměstnanci, kteří pomáhají řešit jejich nepříznivou sociální situaci (MPSV, 2010).

Graf č. 2.1 – Počet zařízení sociálních služeb v České republice

Zdroj: Veřejná databáze. In Český statistický úřad [on-line]. 2013. Vlastní zpracování

V empirické části této práce jsou popsány dvě registrované sociální služby, a to domov pro seniory a osobní asistence. „V domovech pro seniory se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost zejména z důvodu věku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.“ (§ 49 zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách). Maximální výše úhrady za poskytování sociálních služeb v domovech pro seniory činí podle vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, 210 Kč denně za ubytování a 170 Kč denně za celodenní stravu.

Osobní asistence je pak „*terénní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba se poskytuje bez časového omezení, v přirozeném sociálním prostředí osob a při činnostech, které osoba potřebuje*“ (§ 39, zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách). Za poskytování osobní asistence je stanovena maximální výše úhrady na 130 Kč za hodinu, a pokud poskytování služby netrvá celou hodinu, výše úhrady se poměrně krátí (§ 5, vyhláška č. 505/2006 Sb.).

2.2. Role obcí v poskytování sociálních služeb

Do roku 1989 byli klienti sociálních služeb považováni za svěřence či ubytované, jejichž život je v rozporu se zájmy socialistické reality a na které je třeba celoživotně působit prostřednictvím výchovných, pracovních či jiných programů (Čámský a kol., 2011).

Na počátku devadesátých let nastala decentralizace státní sociální správy a pluralizace forem poskytování sociálních služeb i jejich financování (Víšek a Průša, 2012). Změny v systému poskytování sociálních služeb tedy dávají příležitost jedincům rozhodovat, kdo a jakým způsobem bude vybrané sociální služby poskytovat (Čámský a kol., 2011).

V rámci novelizace zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, byl umožněn přístup k realizaci sociálních služeb i obcím, městům a nestátním neziskovým organizacím (Víšek a Průša, 2012). V oblasti sociálních služeb vykonávají působnost podle zákona č. 108/2006 Sb. také kraje.

Podle zákona č. 128/2000 Sb. je obec základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Obec v samostatné působnosti pečuje o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů jako je uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

Kraj i obec podle § 94 a 95 zákona č. 108/2006 Sb. zjišťují potřeby poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob a dostupnost informací o možnostech a způsobech poskytování sociálních služeb na svém území. Spolupracují s obcemi, kraji a s poskytovateli sociálních služeb při zprostředkování pomoci osobám, případně zprostředkování kontaktu mezi poskytovatelem a osobou.

Obec sděluje kraji informace o potřebách poskytování sociálních služeb a ve vzájemné spolupráci zpracovávají střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na svém území, zajišťují dostupnost poskytování služeb a vyhodnocují plnění těchto plánů. Kraj o plnění plánů informuje ministerstvo.

Obec spolupracuje s krajem při určování sítě sociálních služeb na území kraje; za tím účelem sděluje kraji informace o kapacitě sociálních služeb, které jsou potřebné pro zajištění potřeb osob na území obce a spoluvytváří podmínky pro zajištění potřeb těchto osob (§ 94 a 95 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách).

Metoda, kterou lze na úrovni obcí nebo krajů plánovat sociální služby tak, aby odpovídaly místním specifikům i potřebám jednotlivých občanů, se nazývá komunitní plánování. Přínosem komunitního plánování sociálních služeb je zapojení všech účastníků systému sociálních služeb (tedy uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé) do přípravy a uskutečňování plánu sociálních služeb a zvyšuje tak podíl občanů na rozhodovacím procesu o způsobu jejich zajišťování. Tato činnost zvyšuje míru zapojení občanů do dění v obci, podporuje spolupráci mezi obyvateli, umožňuje obcím sdružovat stávající zdroje a zvyšuje efektivitu jejich využití (MPSV, 2005).

V oblasti územní samosprávy je obec základní jednotkou a její vztah ke kraji není vztahem nadřízeného a podřízeného. Pokud není výslovně stanoveno, že jde v dané věci o působnost kraje, vždy je příslušná obec. Také stát může zasahovat do činnosti obecní samosprávy jen na ochranu zákona a zákonem stanoveným způsobem. V oblasti přenesené státní správy může být obec podřízená orgánům kraje i státu (Koudelka, 2006).

Role obcí v zajišťování sociálních služeb je nesmírně důležitá a nezastupitelná. Právě obce by měly garantovat péči o nesoběstačné jedince. Mezi obcemi jsou však velké rozdíly, přičemž dobře fungujícími obcemi v oblasti sociálních služeb jsou např. Pardubice a Chrudim (Holmerová (2015 [TV])).

Činnost úřadů

Státní správu v oblasti sociálních služeb podle zákona č. 108/2006 Sb. vykonávají:

- Ministerstvo práce a sociálních věcí,
- krajské úřady,
- obecní úřady obcí s rozšířenou působností,

- okresní správy sociálního zabezpečení,
- Úřad práce České republiky.

Pro účely této práce bude charakterizována jen činnost krajských úřadů a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností.

Obecní úřad obce s rozšířenou působností zajišťuje osobě, která je v situaci, kdy neposkytnutí okamžité pomoci by ohrozilo její život nebo zdraví, poskytnutí sociální služby nebo jiné formy pomoci, a to v nezbytném rozsahu. Dále obecní úřad koordinuje poskytování sociálních služeb, poskytuje odborné sociální poradenství osobám ohroženým sociálním vyloučením a realizuje činnosti sociální práce vedoucí k řešení jejich nepříznivé sociální situace. Také zjišťuje, zda je nezbytné poskytnout osobě umístěné ve zdravotnickém zařízení služby sociální péče a případně zprostředkovává možnost jejich poskytnutí. Obecní úřad spolupracuje s krajským úřadem a krajskou pobočkou úřadu práce.

Krajský úřad pak zajišťuje ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb a obecním úřadem obce s rozšířenou působností poskytnutí sociálních služeb v případě, kdy jejich poskytovatel ukončil svou činnost, a klienti služeb se nacházejí v bezprostředním ohrožení jejich práv a zájmů a nejsou schopni si sami zajistit další poskytování sociálních služeb. Krajský úřad koordinuje poskytování sociálních služeb osobám, jejichž práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby; přitom také spolupracuje s obecními úřady obcí s rozšířenou působností.

2.3. Hospodaření obcí

Příjmy rozpočtu obce tvoří podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, § 7, zejména:

- příjmy z vlastního majetku a majetkových práv,
- příjmy z výsledků vlastní činnosti,
- **příjmy z hospodářské činnosti právnických osob, pokud jsou podle tohoto nebo jiného zákona příjmem obce, která organizaci zřídila nebo založila** (čili příjmy organizační složky obce, na kterou je zaměřena praktická část této práce),
- příjmy z vlastní správní činnosti včetně příjmů z výkonů státní správy, zejména ze správních poplatků z této činnosti, příjmy z vybraných pokut a odvodů uložených v pravomoci obce,

- příjmy z místních poplatků,
- výnosy daní nebo podíly na nich,
- dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů a z rozpočtu kraje,
- prostředky získané správní činností ostatních orgánů státní správy, např. z jimi ukládaných pokut a jiných peněžních odvodů a sankcí, jestliže jsou podle zvláštních zákonů příjmem obce,
- přijaté peněžité dary a příspěvky,
- jiné příjmy, které podle zvláštních zákonů patří do příjmů obce.

Z rozpočtu obce se hradí zejména tyto výdaje:

- závazky vyplývající pro obec z plnění povinností uložených jí zákony,
- výdaje na vlastní činnost obce v její samostatné působnosti, zejména výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj,
- výdaje spojené s výkonem státní správy, ke které je obec pověřena zákonem,
- závazky vyplývající pro obec z uzavřených smluvních vztahů v jejím hospodaření a ze smluvních vztahů vlastních organizací,
- závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi nebo s dalšími subjekty, včetně příspěvků na společnou činnost,
- úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů,
- výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů z nich náležejících jejich vlastníkům,
- výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro obec,
- jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti obce, včetně darů a příspěvků na sociální nebo jiné humanitární účely (zákon č. 250/2000 Sb., § 9).

Podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, může územní samosprávný celek (tj. obec či kraj) k hospodářskému využívání svého majetku a k zabezpečení veřejně prospěšných činností zřizovat:

- vlastní organizační složky jako svá zařízení bez právní subjektivity,
- příspěvkové organizace,
- školské právnické osoby,
- veřejné výzkumné instituce.

Dále může územní samosprávný celek zakládat:

- obchodní společnosti, a to akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným,
- ústavy.

2.4. Právní forma poskytovatelů sociální služby

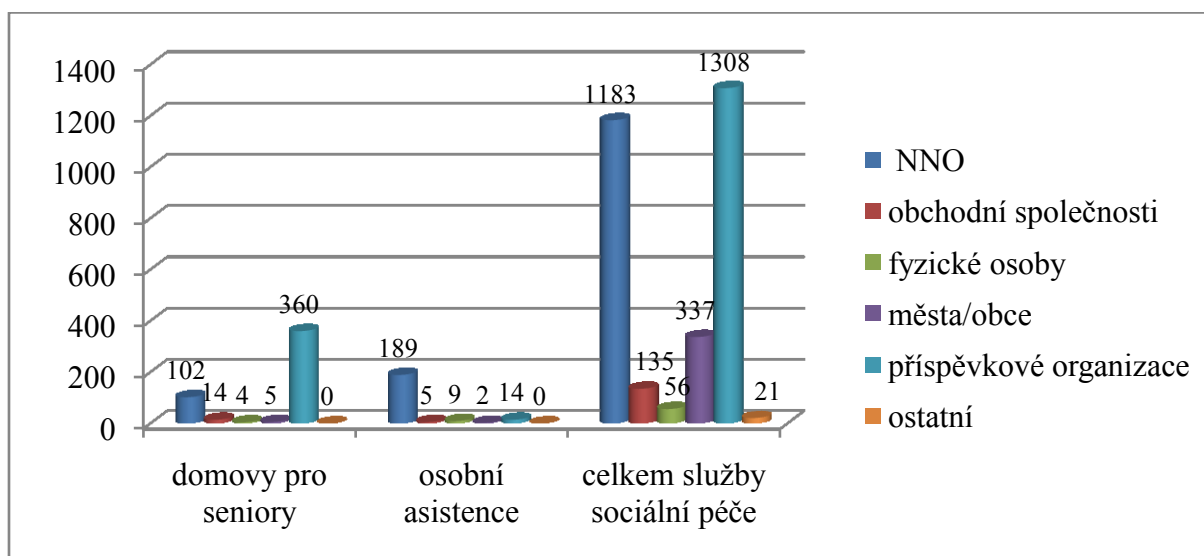
Poskytovatel sociálních služeb jsou při splnění podmínek stanovených zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, *„územní samosprávné celky a jimi zřizované právnické osoby, další právnické osoby, fyzické osoby a ministerstvo a jím zřízené organizační složky státu nebo státní příspěvkové organizace, které jsou právnickými osobami.“* Existuje několik typů právních forem poskytovatelů sociálních služeb. Tato práce je zaměřena na služby sociální péče, tedy ne na sociální poradenství a sociální pomoc.

Právními formami služeb sociální péče jsou:

- nestátní nezisková organizace (NNO) - především občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, církevní právnické osoby,
- obchodní společnosti – především se jedná o společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti,
- dále příspěvkové organizace – zejména příspěvkové organizace zřizované městy a kraji,
- města/obce – případy, kdy služby poskytuje přímo obec či město vlastní organizační složkou bez právní subjektivity,
- ostatní – např. organizační složky státu, školské právnické osoby.

Konkrétně pro domovy pro seniory na území České republiky je nejčastější formou příspěvková organizace, viz graf č. 2.2.

Graf č. 2.2 - Počet služeb sociální péče v ČR dle právní formy poskytovatele sociální služby

Zdroj: MPSV, 2010, vlastní zpracování.

Pětina všech domovů pro seniory registrovaných jako sociální služba má formu nestátní neziskové organizace. Tato forma poskytovatele je výrazně nejčastější u služby osobní asistence. V České republice je pouze 5 domovů pro seniory a 2 služby osobní asistence ve formě organizační složky územního samosprávného celku (MPSV, 2010).

Na území okresu Nový Jičín, kam spadá i obec Bílovec, jsou domovy pro seniory z velké části příspěvkovými organizacemi – např. Domov Duha, Paprsek, Hortenzie, Domovy Odry a Příbor (Registr poskytovatelů sociálních služeb [online]). V oblasti osobní asistence je přímo v Novém Jičíně obecně prospěšná společnost Centrum zdravotně postižených (czp-msk.cz/detasovane_novy_jicin.php)

Organizační složka obce

Územní samosprávný celek (ÚSC) může zřizovat organizační složky. Nejtěsnější finanční vztahy k rozpočtu svého zřizovatele mají v ČR právě organizační složky (*Management regionálního rozvoje* [online], 2007). Organizační složka je organizace zřízená územním samosprávným celkem k plnění konkrétního úkolu. Vzniká rozhodnutím zastupitelstva územního samosprávného celku. Organizační složka není účetní jednotkou a hospodaří jménem svého zřizovatele. Rozpočet organizační složky je součástí rozpočtu jejího zřizovatele. Organizační složka musí dbát, aby dosahovala příjmů stanovených rozpočtem a plnila úkoly co nejhospodárněji. Dostane od zřizovatele jen takové peněžní prostředky, které souvisejí s její běžnou, pravidelnou činností, kterou je třeba zabezpečovat operativně. Za

hospodaření pak zodpovídá vedoucí organizační složky. Rozpočtové příjmy je organizační složka povinna odvést na účet svého zřizovatele nejpozději koncem každého měsíce. Peněžní průběh svého hospodaření vede organizační složka v peněžním deníku a údaje z toho se převádějí do rozpočtu příjmů a výdajů zřizovatele, a to v jím stanoveném termínu (nejpozději před koncem roku). Zřizovatel hospodaření se majetkem a s peněžními prostředky organizační složky kontroluje (Zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, § 24 a 25).

Organizační složku jako formu hospodaření volí územní samosprávný celek pro činnosti, které:

- nevyžadují velký počet zaměstnanců,
- nepotřebují složité a rozsáhlé strojní nebo jiné technické vybavení,
- nejsou vnitřně odvětvově či jinak organizačně členěné,
- nevstupují do složitých ekonomických nebo právních vztahů (Zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, § 24).

Zřizovací listina organizační složky musí podle § 26 zákona č. 250/2000 Sb. obsahovat:

- úplný název zřizovatele,
- název a sídlo organizační složky,
- vymezení účelu a tomu odpovídajícího předmětu činnosti,
- označení osob oprávněných jednat za organizační složku,
- vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele, pokud se organizační složce předává do správy k jejímu vlastnímu hospodářskému využití,
- vymezení takových majetkových práv, které organizační složce umožní, aby svěřený majetek mohla řádně využívat pro účely, pro něž byla zřízena,
- okruh příjmů a výdajů rozpočtu zřizovatele souvisejících s činností organizační složky, a to na rozdíl od zbývajících příjmů a výdajů organizační složky, které zřizovatel o jejím hospodaření sleduje podle rozpočtové skladby a zabezpečuje je ve svém rozpočtu,
- způsob vedení účetnictví o příjmech a výdajích organizační složky svěřených jí do její působnosti, včetně případného zřízení a využívání samostatného bankovního účtu, a způsob vyúčtování prostředků sledovaných na tomto účtu a popř. také způsob stanovení a vyúčtování zúčtovatelných záloh poskytovaných na její provozní výdaje,

- vymezení doby, na kterou je organizační složka zřízena.

2.5. Financování sociálních služeb

Na současný systém financování sociálních služeb má vliv velké množství faktorů. Patří mezi ně především kritéria pro stanovení míry závislosti a kritéria pro přiznávání státních dotací a dotací od zřizovatele. U pobytových služeb pak zejména kritéria pro stanovení výše úhrad uživatele služby za pobyt a stravu. Výše nákladů zařízení sociálních služeb bývá ovlivňována i stářím budov (Víšek a Průša, 2012).

Za efektivní je považována taková služba sociální péče, *„kdy výše úhrady klienta za poskytovaný typ služby spolu s výší příspěvku na péči a úhradou zdravotní péče od zdravotní pojišťovny uhradí průměrné celostátní náklady daného typu služby s tím, že na eventuálním krytí vyšších nákladů v konkrétním zařízení by se měl podílet zřizovatel dané služby.“* (Průša, 2008, s. 33) Autor však zároveň současný systém sociálních služeb shledává neefektivním, protože jsou poskytovatelé sociálních služeb často závislí na dotacích ze státního rozpočtu.

Sociální služby jsou financovány vícezdrojově. *„Stěžejními zdroji financování jsou dotace z veřejných rozpočtů, úhrada klientů za poskytované služby, příspěvek na péči a úhrada ošetrovatelské a rehabilitační péče ze zdrojů veřejného zdravotního pojištění.“* (Víšek a Průša, 2012, s. 15)

Na krytí nákladů poskytovaných služeb se podílí významnou částí občan či jeho rodina. Maximální výše úhrady za ubytování a stravu je limitována vyhláškou č. 505/2006 Sb., přičemž v zařízeních pobytových služeb musí klientovi po této úhradě zůstat alespoň 15 % jeho příjmu. Průměrný podíl v úhradě klienta v domovech pro seniory byl v roce 2009 téměř 56%. Klienti osobní asistence se na úhradě podíleli z 27% (Průša, 2013).

Optimální variantou financování sociálních služeb se zabývali odborníci v rámci studie *„Výběr a zdůvodnění optimální varianty financování sociálních služeb v ČR“*. Cílem úvah bylo pokrytí výdajů na poskytování sociálních služeb v střednědobém a dlouhodobém horizontu do roku 2064. K tomuto byly navrženy tři varianty financování. První variantou bylo povinné spoření pro případ potřeby sociální péče, druhou možností by bylo možné pojištění sociální péče a třetí uvažovanou variantou byla kombinace těchto dvou přístupů. Z těchto tří variant byla v rámci studie po diskusích doporučena varianta druhá, která spočívá

v pojištění sociální péče na podobné bázi, jako je nyní realizováno zdravotní pojištění (Rezidenční péče, 2015).

2.5.1. Dotace z veřejných rozpočtů

Pojem dotace znamená „*nenávratné financování určitého programu, projektu nebo činnosti, které je přiznáno uchazeči po splnění předem stanovených podmínek ve výběrovém řízení.*“ Dotace se poskytují z veřejných rozpočtů, kam patří státní rozpočet, rozpočty územních samosprávných celků, dále sem patří dotace ze státních fondů či ze zahraničí. (Dotace, granty a příspěvky [online], 2004)

Dotace jsou poskytovány většinou z rozpočtu vyšší vládní úrovně nižším úrovním. V některých zemích (př. Dánsko, Švédsko, částečně Německo aj.) však dochází k přerozdělení příjmů v rámci jedné úrovně – bohatší jednotky přispívají chudším (Provazníková, 2007).

Podle § 101 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, se dotace ze státního rozpočtu poskytují na zajištění poskytování sociálních služeb poskytovatelům sociálních služeb, kteří jsou zapsáni v registru. Tato dotace je určena k financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním sociálních služeb a v současné době (2015) je poskytována prostřednictvím rozpočtu kraje. Výši dotace kraji stanoví ministerstvo ve výši procentního podílu kraje na celkovém ročním objemu finančních prostředků vyčleněných ve státním rozpočtu na podporu sociálních služeb pro příslušný rozpočtový rok. V roce 2015 má Moravskoslezský kraj tento podíl 11,99 %.

Domovům pro seniory bylo v roce 2009 poskytnuto měsíčně na klienta od státu (MPSV) 5 406 Kč, což je 23 % celkových nákladů na klienta. Klient služby osobní asistence dostal formou dotace od MPSV 4 867 Kč, což je 45 % nákladů (Průša, 2013).

Vedle dotací ze státního rozpočtu jsou poskytovatelům sociálních služeb poskytovány prostředky z rozpočtu obcí a krajů. Domovům pro seniory bylo od zřizovatelů v roce 2009 přiznáno na klienta 2 503 Kč měsíčně (tj. 11 % celkových nákladů) a klientům osobní asistence pak 1 705 Kč, což je 16 % všech nákladů na klienta (Průša, 2013).

„Příspěvky poskytovatelům sociálních služeb nejsou poskytovány v převážné míře jako důsledek podpory realizace místních, popř. regionálních plánů rozvoje sociálních služeb, ale

představují "doplňk" k dotacím poskytnutým MPSV ze státního rozpočtu tak, aby byl zajištěn základní provoz jednotlivých poskytovatelů“ (Průša, 2013, s. 20).

Následující tabulka ukazuje přehled výdajů územních samospráv v ČR na jednotlivé druhy sociálních služeb v letech 2011 - 2013. Největší podíl z těchto výdajů tvořily výdaje na sociální péči (6 611 065 000 Kč v roce 2013), ačkoli mají klesající tendenci. Do této oblasti spadají i pobytová sociální zařízení pro seniory.

Tabulka č. 2.1 - Výdaje územních samospráv na sociální péči v tisících Kč

	Částka v tis. Kč 2011	Částka v tis. Kč 2012	Částka v tis. Kč 2013
Sociální péče a pomoc dětem a mládeži	2 024 659	2 050 478	2 023 432
Sociální péče a pomoc manželstvím a rodinám	118 566	99 120	108 111
Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc	892 577	1 031 977	1 094 894
Služby sociální péče	7 706 457	7 110 260	6 611 065
Služby sociální prevence	1 056 840	935 321	744 062
Sociální poradenství	61 611	80 377	76 997

Zdroj: *Statistická ročenka České republiky 2014*. In: Český statistický úřad [on-line]. Vlastní zpracování.

2.5.2. Příspěvek na péči

Příspěvek na péči se podle § 7 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, poskytuje osobám, které jsou závislé na pomoci jiné fyzické osoby. Stát se jím podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci při zvládnutí základních životních potřeb osob, přičemž náklady na tento příspěvek jsou hrazeny ze státního rozpočtu. Příspěvek na péči je poskytován ve čtyřech úrovních - tzv. míra závislosti, a to od lehké až po úplnou. Jednotlivé stupně závislosti jsou definovány v § 8 a výše příspěvku na péči v § 11 zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách.

Výše příspěvku pro osoby starší 18 let za kalendářní měsíc v roce 2015

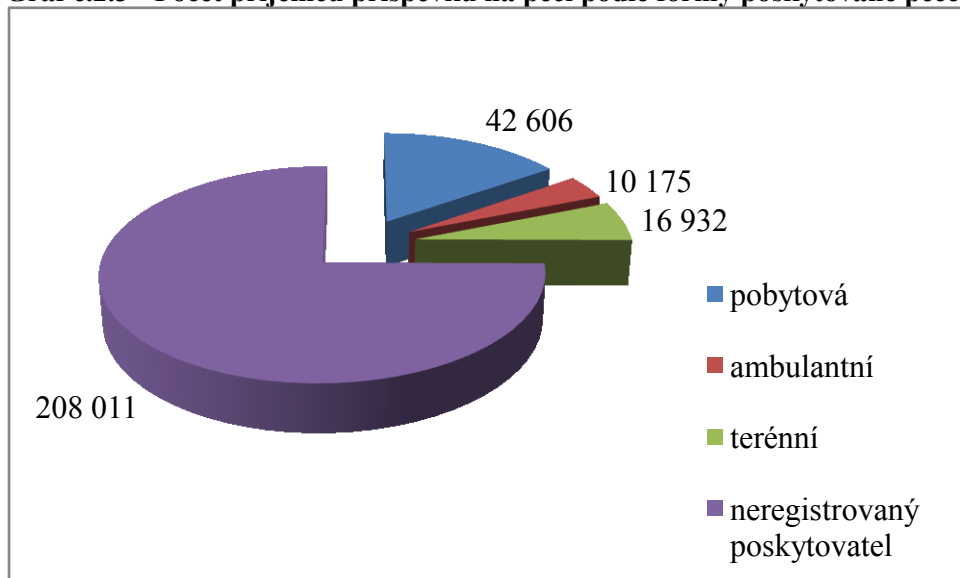
- 800 Kč, jde-li o stupeň I (lehká závislost),
- 4 000 Kč, jde-li o stupeň II (středně těžká závislost),
- 8 000 Kč, jde-li o stupeň III (těžká závislost),
- 12 000 Kč, jde-li o stupeň IV (úplná závislost).

Při posuzování stupně závislosti se hodnotí schopnost zvládat těchto 10 základních životních potřeb: mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. První stupeň závislosti se přiznává, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není žadatel schopen zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby, pro druhý stupeň platí nezvládání pěti až šesti potřeb, pro sedmý stupeň sedm nebo osm potřeb a konečně pro přiznání čtvrtého stupně závislosti není žadatel schopen zvládat devět nebo deset základních životních potřeb, a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné osoby (§ 8 a 9 zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách).

Řízení o přiznání příspěvku se zahajuje na základě písemné žádosti podané na tiskopisu předepsaném ministerstvem. Sociální pracovník krajské pobočky Úřadu práce provádí kvůli posouzení stupně závislosti sociální šetření, při kterém se zjišťuje schopnost samostatného života osoby v jejím přirozeném prostředí. O tomto sociálním šetření vyhotovuje sociální pracovník písemný záznam. Krajská pobočka Úřadu práce zašle příslušné okresní správě sociálního zabezpečení (OSSZ) žádost o posouzení stupně závislosti osoby spolu s písemným záznamem o sociálním šetření a kopií žádosti osoby o příspěvek. Při posuzování stupně závislosti osoby vychází OSSZ ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře. OSSZ pak zašle příslušné krajské pobočce Úřadu práce posudek s uvedením základních životních potřeb, které osoba není schopna zvládat. Toto posouzení je součástí rozhodnutí o přiznání či zamítnutí příspěvku, které obdrží žadatel. O příspěvku rozhoduje krajská pobočka Úřadu práce, která příspěvek vyplácí měsíčně. Ta pak dále kontroluje, zda příspěvek byl skutečně využit k zajištění pomoci, způsob poskytované pomoci a její rozsah odpovídá stanovenému stupni závislosti a zda je pomoc poskytována tím, kdo je uveden v žádosti o PNP (§ 18, 23, 25, 29 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách).

Graf č. 2.3 ukazuje strukturu příjemců příspěvku na péči podle formy poskytované péče v roce 2008. Přibližně tři čtvrtiny z nich neměly registrovaného poskytovatele služeb, pobytovou službu sociální péče využívalo cca 15 % příjemců a 6 % službu terénní.

Graf č.2.3 - Počet příjemců příspěvku na péči podle formy poskytované péče

Zdroj: Průša, 2008, vlastní zpracování

V případě pobytu osoby v pobytové formě sociálních služeb, je příspěvek na péči příjmem poskytovatele. Podle Daňkové a kol. (2011) čerpání příspěvku v případě neregistrovaných poskytovatelů (rodinných příslušníků, osob blízkých) není efektivně kontrolovatelné. Jako další nevýhodu uvádí, že lékaři posudkové služby neposuzují zdravotní stav a soběstačnost žadatele přímo na místě a sociální pracovníci, kteří provádí sociální šetření ve vlastním prostředí žadatele, nedisponují komplexním vzděláním – „přesunula se pozornost některých kompetentních pracovníků od jádra sociální práce směrem k „zaškrtávání políček“ a jejich pouhý součet.“ (Daňková a kol., 2011, s. 55)

2.5.3. Program švýcarsko-české spolupráce

Program švýcarsko-české spolupráce na snížení hospodářských a sociálních rozdílů v rámci rozšíření EU je jedním z deseti programů, které Švýcarsko uskutečňuje v členských státech EU, které k Evropské unii přistoupily v roce 2004. Základním dokumentem pro příjem pomoci Českou republikou z finančního příspěvku Švýcarska je „Rámcová dohoda“ z roku 2007. Ta umožnila České republice přijímat finanční pomoc Švýcarska ve výši 109,78 milionu švýcarských franků během let 2007-2012. Částka zahrnuje i administrativní výdaje Švýcarska na řízení programu ve výši 5 %. Výše příspěvku pro udělení grantu na projekty je tedy 104,29 milionu franků. Řídícím orgánem je Ministerstvo financí ČR. Implementaci jednotlivých alokací mají na starosti věcně příslušná ministerstva. Program je zaměřen na Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj a později i Zlínský kraj (MPSV, 2010).

V oblasti sociálních služeb pro seniory činí celková výše grantu cca 13 mil. švýcarských franků pro deset zařízení (MFCR, 2012). Dotace jsou poskytnuty těmto zařízením: Slezská diakonie Ostrava, Domov Harmonie, Domov pro seniory ve Frýdlantu nad Ostravicí, Domov pro seniory v Opavě, Charitní dům sv. Václava, Charitní dům sv. Alžběty, Charita Svaté rodiny Nový Hrozenkov, Domov pro seniory Rožnov pod Radhoštěm, Diakonie Českobratrské církve evangelické – středisko Sobotín a konečně Domov pro seniory v Bílovci, kterému je věnována praktická část této práce (MPSV, 2011).

3. ANALÝZA HOSPODAŘENÍ ORGANIZAČNÍ SLOŽKY OBCE

Jak již bylo uvedeno v úvodu, cílem práce je zhodnocení hospodaření organizační složky obce v jednotlivých letech a doporučení pro její hospodaření. V této kapitole je stručně představeno Město Bílovec a organizace, které zřizuje. Dále je popsána organizační struktura organizační složky Sociální zařízení města Bílovce a napojení zařízení na rozpočet obce. Následně jsou uvedeny informace o jednotlivých odvětvích organizační složky a především je provedena analýza hospodaření v letech 2011-2014.

3.1. Základní informace o Městě Bílovci a jím zřízených organizacích

Město Bílovec se nachází v Moravskoslezském kraji v okrese Nový Jičín. Město leží v trojúhelníku mezi Ostravou, Opavou a Novým Jičínem. Bylo založeno Vokem z Kravař mezi léty 1316 – 1324. Krajina není poznamenána těžební nebo průmyslovou činností. Bílovec je obcí s rozšířenou působností (tzv. obcí III. stupně). Je mezičlánkem přenesené působnosti státní správy mezi krajskými úřady a obecními úřady (Bílovec [online]). Ve městě Bílovci v roce 2014 žilo 7544 obyvatel (ČSÚ, 2014).

Sociální služby jsou ve městě zajišťovány ve formě přenesené státní správy. Sociální poradenství je poskytováno na odboru sociálních věcí městského úřadu, který dále vykonává sociální práci, provádí sociální šetření, zajišťuje metodickou činnost v sociální oblasti, koordinuje krizovou pomoc, analyzuje potřeby obyvatel a zajišťuje informační, poradenskou, preventivní a výchovnou činnost. Ve městě Bílovci je odbor sociálních věcí tvořen pouze oddělením sociálně právní ochrany dětí (Bílovec [online], 2007). V kontaktním pracovišti krajské pobočky úřadu práce jsou pak zajištěny agendy státní sociální podpory, příspěvku na péči, dávek hmotné nouze, zprostředkování zaměstnání a dávky pro osoby se zdravotním postižením.

Město Bílovec je zřizovatelem několika organizací:

- SLUMBI, s. r. o. se sídlem Opavská 828/95 v Bílovci - provoz sběrného dvora,
- Základní škola a Mateřská škola T. G. Masaryka Bílovec, Ostravská 658/28, Bílovec, příspěvková organizace,

- Základní škola a Mateřská škola Komenského, Komenského 701/3, Bílovec, příspěvková organizace,
- Dům dětí a mládeže, Tovární 188, Bílovec, příspěvková organizace
- a organizační složky:
 - Sociální zařízení města Bílovce, Opavská 600/45, Bílovec,
 - Městská knihovna se sídlem Ostravská 484, Bílovec (Bílovec [online], 2007).

Organizační složka s názvem Sociální zařízení města Bílovce byla zřízena dne 27. 2. 2001 rozhodnutím Městského zastupitelstva. Zřizovatelem i poskytovatelem Sociálního zařízení města Bílovce je tedy město Bílovec. Předmětem činnosti této organizační složky je poskytování sociálních služeb podle zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb., a to služeb sociální péče - domov pro seniory a osobní asistence. Součástí organizační složky je kromě dvou registrovaných sociálních služeb také provozování služeb pro rodinu a domácnost na základě živnostenského listu (Zpráva organizační složky 2011).

Činnost Sociálního zařízení města Bílovce tedy zahrnuje tyto tři služby:

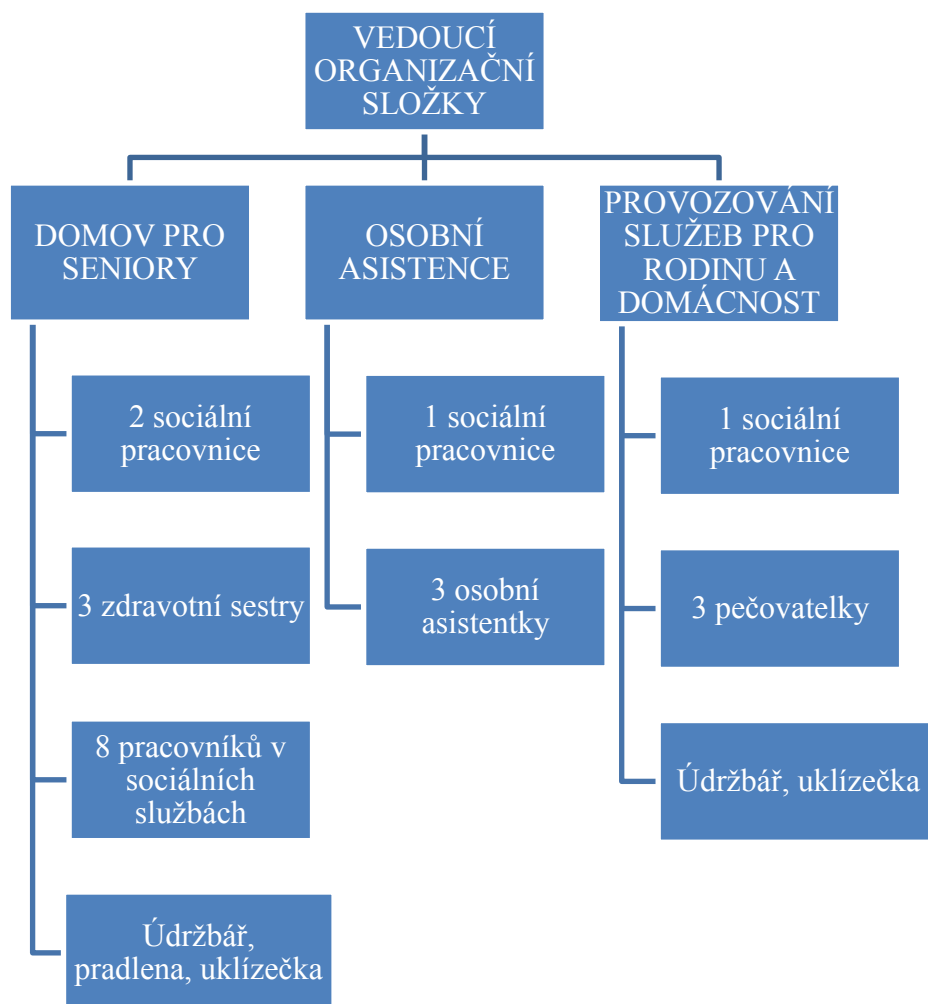
- Domov pro seniory podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách,
- Osobní asistence podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách,
- Provozování služeb pro rodinu a domácnost na základě živnostenského listu.

Domov pro seniory a osobní asistence jsou jedinými službami v registru poskytovatelů sociálních služeb na území města Bílovce.

3.2. Organizační struktura

V grafu č. 3.1 je znázorněna organizační struktura celé organizační složky obce.

Graf 3.1 - organizační struktura k 31. 12. 2014

Zdroj: Výroční zpráva 2014, vlastní zpracování

Vedoucí organizační složky a jedna sociální pracovníce vykonávají současně agendu související s poskytováním služeb domova pro seniory (DS), osobní asistence (OA), provozování služeb pro rodinu a domácnost a také zajišťují provoz Domu s pečovatelskou službou v Bílovci (DPS). Pracovní úvazek má sociální pracovníce 0,7 v domově pro seniory a 0,3 pro osobní asistenci. Vedoucí organizační složky má úvazek 0,8 DS a 0,2 OA. Údržbář vykonává svoji práci v rámci domova pro seniory a provozování služeb pro rodinu a domácnost, kde dováží obědy, a současně se podílí na zajištění drobných oprav v Domě s pečovatelskou službou v Bílovci.

Provoz domova pro seniory k 31. 12. 2014 zajišťovalo 17 zaměstnanců na hlavní pracovní poměr s pracovní smlouvou. Pouze tito jsou uvedeni v organizační struktuře. Zároveň s nimi pracovali na dohodu o práci konané mimo pracovní poměr všeobecná zdravotní sestra a jeden pracovník v sociálních službách. Další dvě pracovní místa byla určena uchazečům o zaměstnání z úřadu práce. Jednalo se o pozice uklízečka (veřejně prospěšné práce) a sociální pracovnice. K 31. 12. 2014 tedy pracovalo v domově pro seniory celkem 21 zaměstnanců (Výroční zpráva 2014).

V pracovní pozici zdravotní sestra pracuje pouze jedna na ranní směně. Další zdravotní sestra pracuje na vícesměnný provoz a třetí z nich má zdravotní vzdělání, ale vykonává pozici pracovníka v sociálních službách.

V roce 2014 nastal výjimečný stav v počtu sociálních pracovnic domova pro seniory. Dlouhodobě zde pracovala jedna pracovnice, v únoru nastoupila druhá a v rámci projektu "Odborné praxe pro mladé do 30 let" pod záštitou Úřadu práce České republiky bylo v domově od května 2014 na dobu jednoho roku zřízeno místo pro třetí sociální pracovníci. Mzdové náklady této zaměstnankyně byly hrazeny z fondů Evropské unie. Aktuálně (2015) je zde zaměstnána opět jen jedna sociální pracovnice.

Provoz osobní asistence k 31. 12. 2014 zajišťovali vedoucí organizační složky, sociální pracovník a 3 pracovníci v sociálních službách - osobní asistenti, čili pět zaměstnanců. V rámci služeb pro rodinu a domácnost a DPS pracovalo celkem 7 zaměstnanců, a to vedoucí organizační složky, sociální pracovník, tři pečovatelky, uklízečka a údržbář (Výroční zpráva 2014).

Pro organizační složku celkem na konci roku 2014 pracovalo 28 zaměstnanců, z toho 24 na hlavní pracovní poměr.

3.3. Napojení organizační složky na rozpočet zřizovatele

Organizační složka Sociální zařízení města Bílovice je zřizována Městem Bílovec. Příjmy organizační složky jsou poukazovány na účet města 19-1761833319/0800, přičemž klienti za služby platí formou dle domluvy s vedoucí organizační složky – bankovním převodem, poštovní poukázkou nebo platbou v hotovosti přímo na pokladně města.

Na podzim každého roku je schvalován rozpočet organizační složky na rok příští. V průběhu roku se téměř všechny výdaje platí z účtu města na základě faktury dodavatele. Na drobné nákupy je poskytována organizační složce provozní záloha ve výši 3 000,- Kč měsíčně.

Schodek mezi příjmy a výdaji organizační složky Město Bílovec doplácí a její případný přebytek je příjmem Města Bílovce, přičemž je zhodnocován ve formě oprav, zateplování, výměny oken, kuchyňských linek atd.

Příjmy rozpočtu města Bílovce jsou rozděleny na několik tříd:

- daňové příjmy,
- nedaňové příjmy - bytové, nebytové, sociální hospodářství,
- nedaňové příjmy – ostatní,
- kapitálové příjmy (prodeje majetku, ostatní kapitálové příjmy)
- a přijaté transfery (dotace).

Příjmy vztahující se k organizační složce patří jednak do skupiny sociální hospodářství ve třídě nedaňových příjmů, které zahrnuje nájemné na DPS, úhrady na služby OA a provozování služeb pro rodinu a domácnost a úhrada za pobyt v DS, tak do třídy přijatých transferů. Ve třídě přijaté transfery se jedná o dotace na poskytování sociálních služeb a příspěvek na péči (Rozpočet města Bílovce 2011-2013).

Tabulka 3.1 - Příjmy organizační složky v letech 2011-2014 ve srovnání s příjmy Města Bílovce

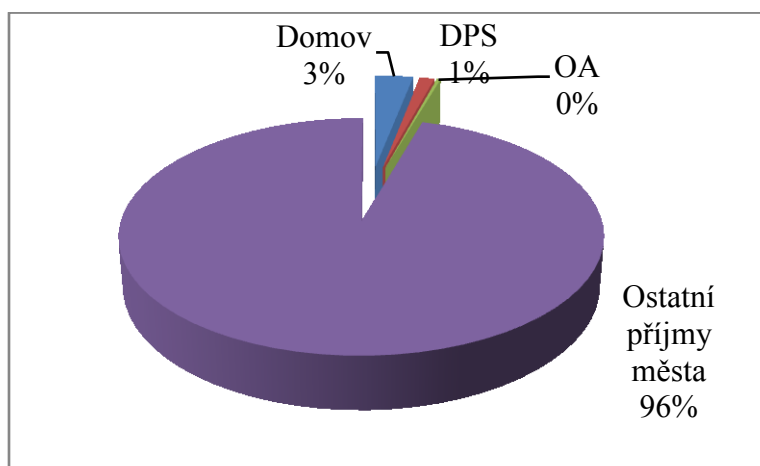
		Částka Kč 2011	Částka Kč 2012	Částka Kč 2013	Částka Kč 2014
DOMOV PRO SENIORY	Od klientů za úhradu	2 540 442	2 781 724	2 777 902	2 823 558
	Státní dotace	1 540 000	1 309 000	1 060 000	1 291 800
	Příspěvek na péči	2 797 180	3 015 340	3 324 800	3 550 934
	CELKEM	6 877 622	7 106 064	7 162 702	7 666 292
	% z příjmů města	3,1	4,3	3,9	
OSOBNÍ ASISTENCE	Úhrada klientů	465 050	504 905	619 920	672 440
	Státní dotace	200 000	220 000	198 000	232 100
	CELKEM	665 050	724 905	817 920	904 540
	% z příjmů města	0,3	0,4	0,4	
DPS A SLUŽBY PRO RODINU A DOMÁCNOST	Nájemné	1 084 200	1 534 904	1 474 502	1 336 889
	Úhrada za služby	1 204 126	1 458 735	1 246 827	1 151 510
	Služby pro rodinu a domácnost	355 178	354 097	373 364	407 216
	CELKEM	2 643 504	3 347 736	3 094 693	2 895 615
	% z příjmů města	1,2	2,0	1,7	
MĚSTO	Celkové příjmy	224 811 000	163 946 000	185 058 000	?

Zdroj: Výroční zprávy 2011-2014, Rozpočet města Bílovce 2011-2013, vlastní zpracování

V tabulce 3.1 lze vidět příjmy organizační složky v letech 2011-2014 rozdělené na segmenty domov pro seniory, osobní asistence a DPS a provozování služeb pro rodinu a domácnost. Ve srovnání s těmito daty jsou v tabulce také příjmy Města Bílovce v letech 2011-2013. Částky k hospodaření za rok 2014 v době psaní této práce ještě nebyly k dispozici.

Část organizační složky domov pro seniory se na celkových příjmech Města Bílovce v roce 2011 podílela ze 3 %. DPS a služby pro rodinu a domácnost zajistily daný rok 1 % příjmů a třetina procenta příjmů města pocházela ze služby osobní asistence. V roce 2012 byly celkové příjmy města nižší o přibližně 60 000 000 Kč a příjmy všech částí organizační složky byly vyšší než v roce 2011. Domov se v daném roce na příjmech Města Bílovce podílel ze 4 %, osobní asistence z 0,4 % a příjmy DPS a služeb pro rodinu a domácnost činily 2 % celkových příjmů města. Rok 2013 je procentuálně podobný roku 2012. Graf 3.2 znázorňuje podíl částí organizační složky na celkových příjmech Města Bílovce v roce 2011. Grafy z dalších let by měly téměř stejné znázornění.

Graf č. 3.2 - Příjmy Města Bílovce v roce 2011

Zdroj: Výroční zpráva 2011, vlastní zpracování

Tabulka 3.2 - Výdaje organizační složky v letech 2011-2014 ve srovnání s výdaji Města Bílovce

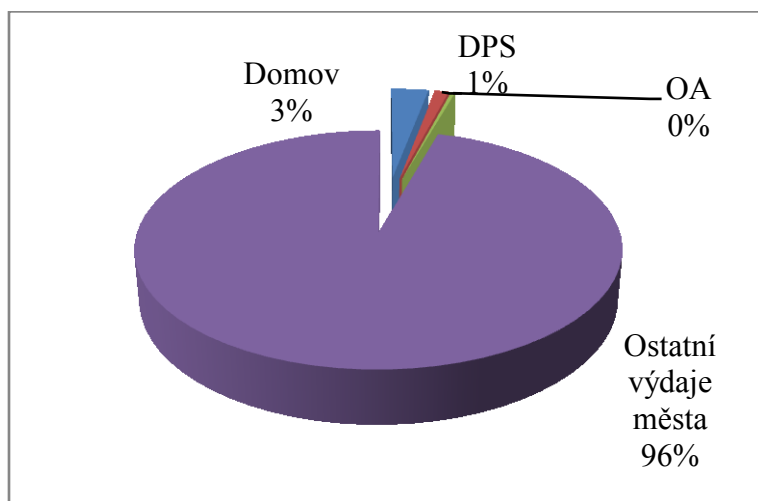
		Částka Kč 2011	Částka Kč 2012	Částka Kč 2013	Částka Kč 2014
DOMOV PRO SENIORY	Mzdové náklady	4 347 640	4 472 662	4 862 430	5 298 752
	Provozní výdaje	2 247 057	2 422 948	2 426 216	2 471 912
	CELKEM	6 594 697	6 895 610	7 288 646	7 770 664
	% z výdajů města	3,0	4,5	4,2	
DPS A SLUŽBY PRO RODINU A DOMÁCNOST	Mzdové náklady	569 394	576 751	570 626	555 842
	Provozní výdaje	1 768 336	1 685 421	1 820 606	2 034 718
	Investiční výdaje	170556	204996	335 787	127 655
	CELKEM	2 508 286	2 467 168	2 727 019	2 718 215
	% z výdajů města	1,1	1,6	1,6	
OSOBNÍ ASISTENCE	Mzdové náklady	742 235	877 249	986 774	907 000
	Provozní výdaje	15 284	13 048	16 060	40 293
	CELKEM	762 519	890 297	1 002 834	947 293
	% z výdajů města	0,3	0,6	0,6	
MĚSTO	CELKOVÉ VÝDAJE	221 540 000	154 400 000	172 481 000	?

Zdroj: Výroční zprávy 2011-2014, Rozpočet města Bílovce 2011-2013, vlastní zpracování

V tabulce 3.2 jsou zobrazeny výdaje organizační složky v letech 2011-2014 opět podle částí domov pro seniory, osobní asistence a DPS a provozování služeb pro rodinu a domácnost. Ve srovnání s těmito daty jsou v tabulce také výdaje Města Bílovce v letech 2011-2013. Částky k výdajům města za rok 2014 v době psaní práce ještě nebyly k dispozici.

Domov pro seniory se na celkových výdajích Města Bílovce v roce 2011 podílel ze 3 %. DPS a služby pro rodinu a domácnost činily daný rok 1 % výdajů města a třetina procenta výdajů města byla vynaložena na služby osobní asistence. V roce 2012 se celkové výdaje města snížily o přibližně 30 % oproti roku 2011. Výdaje domova pro seniory a osobní asistence se zvýšily, a proto byl jejich podíl na výdajích města vyšší (4,5 % domov a 0,58 % OA). V roce 2013 se jedná o podobná čísla jako v roce 2012. V grafu 3.3 je vyobrazen podíl výdajů částí organizační složky v roce 2011. Procentuálně po zaokrouhlení získáváme stejné hodnoty jako v případě příjmů.

Graf 3.3 – Výdaje Města Bílovce v roce 2011

Zdroj: Výroční zpráva 2011, vlastní zpracování

3.4. Domov pro seniory

Domov pro seniory v Bílovci je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb pod číslem 5841754. Domov nabízí své služby od května roku 1993. Budova domova pro seniory je bezbariérová, dvoupatrová a má kapacitu 30 lůžek. K odpočinku, posezení a pořádání společenských akcí slouží prostory haly, terasa i zahrada. Služba je poskytována seniorům ve věku 65 a výše, kteří potřebují celodenní individuální péči a podporu, kterou si nemohou zajistit ve svém přirozeném prostředí sami, prostřednictvím terénní sociální služby ani s pomocí svých blízkých. Péče je poskytována 24 hodin denně a její rozsah pro jednotlivé klienty je individuální dle jejich potřeb. Mezi poskytované služby patří ubytování, strava, praní a žehlení, podpora při hygieně, úklid, volnočasové aktivity, doprovod k lékaři atd. Klienti mají možnost fakultativních služeb (kadeřník, pedikúra, tisk aj.) (Výroční zpráva 2011).

Čekací doba na přijetí klienta je dlouhá přibližně 3 měsíce. Vzhledem ke skutečnosti, že zřizovatelem Domova pro seniory v Bílovci je Město Bílovec, mají občané tohoto města a jeho místních částí přednost před jinými žadateli. Tímto je jejich čekací doba zkrácena a pohybuje se od jednoho měsíce po jeden rok. Ostatní žadatelé získávají místo v domově přibližně od tří měsíců do dvou let od podání žádosti (Interní dokumenty, 2013 a 2014).

Pro potřeby města Bílovce a blízkého okolí je svou kapacitou v současnosti domov pro seniory dostačující. Na jiná zařízení bývají odkázáni pouze zájemci o službu, kteří nejsou cílovou skupinou (věk nad 65 let) a nesplňují podmínky zařazení do evidence žadatelů, které jsou dány vyhláškou č. 505/2006, § 36: "a) zdravotní stav osoby vyžaduje poskytnutí ústavní

péče ve zdravotnickém zařízení, b) osoba není schopna pobytu v zařízení sociálních služeb z důvodu akutní infekční nemoci, nebo c) chování osoby by z důvodu duševní poruchy závažným způsobem narušovalo kolektivní soužití."

Počet klientů ke konci roku 2011 byl 30, z toho 8 mužů a 22 žen. V roce 2012 bylo v DS Bílovec 8 mužů a 21 žen – počet klientů byl 29, čili bylo to období mezi úmrtím jednoho klienta a přijetím klienta druhého. Stejně tomu bylo i v roce 2013. V letech 2011-2014 byli nejpočetnější věkovou skupinou klienti ve věku 76-85 let, kterých bylo 12 až 14. Průměrný věk klientů ke konci roku 2014 byl 83 let (Výroční zpráva 2014).

3.4.1. Program švýcarsko-české spolupráce v Domově pro seniory v Bílovci

Domov pro seniory v Bílovci se účastní programu švýcarsko-české spolupráce s názvem „Modernizace a přístavba domova pro seniory v Bílovci pro zvýšení kvality poskytovaných služeb“. Hlavním cílem projektu je zlepšení kvality života klientů Domova pro seniory v Bílovci realizací dispozičních změn pokojů a místností, vybudováním místností pro společenské aktivity, snížením počtu obyvatel na jednom pokoji, modernizací vybavení a zkvalitněním poskytovaných služeb (MPSV. Schválené Projekty [on-line]).

Nově tak vznikne 17 jednolůžkových a 8 dvoulůžkových pokojů. Koupelna a WC budou společné nanejvýš pro dva pokoje. Vybudována bude místnost pro masáže, kužárna či místnost pro nerušené rozloučení rodinných příslušníků se zemřelým klientem. Prostředky ze švýcarsko-českých fondů na modernizaci a přístavbu Domova pro seniory v Bílovci jsou ve výši 22 miliónu českých korun (DS Bílovec [online] © 2012).

Součástí projektu je také zavádění nových metod práce se seniory, a to metody bazální stimulace, alternativní komunikace se seniory, arteterapie, muzikoterapie a terapeutický tanec s klienty. Zaměstnanci jsou proto posíláni na takto zaměřená školení. Nově bude v Domově pro seniory po dokončení rekonstrukce zavedena i odlehčovací služba¹.

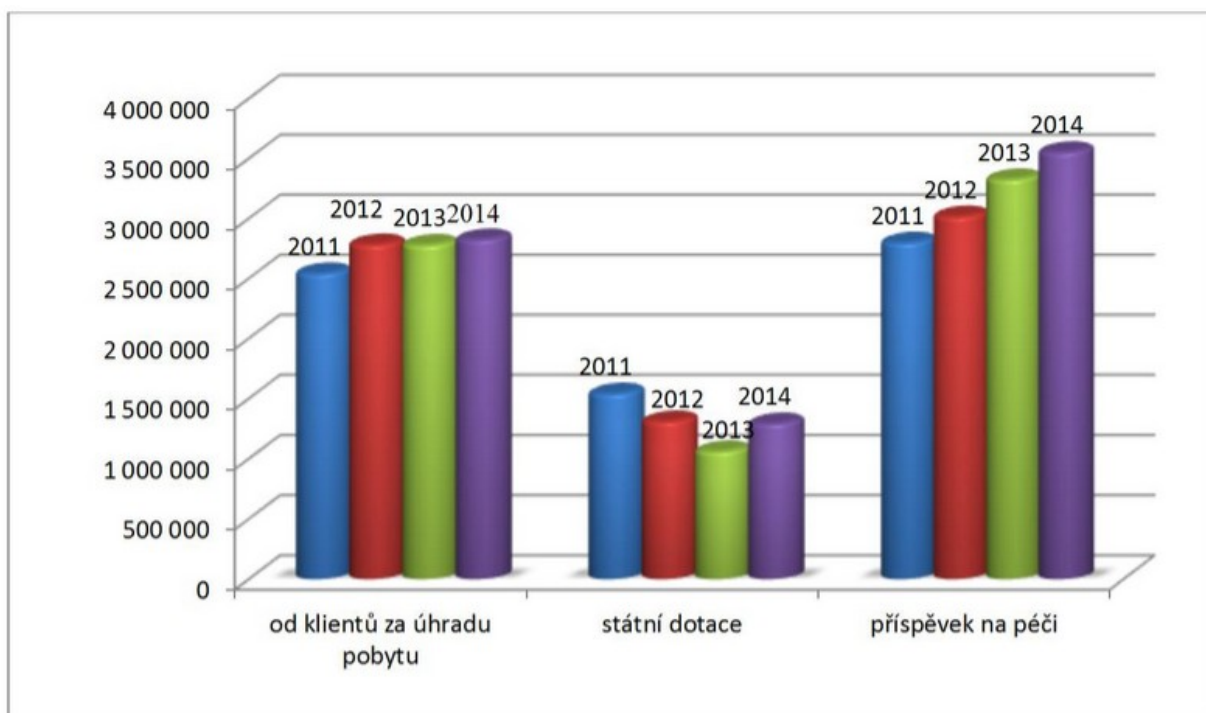
¹ Služby poskytované osobám, o které je jinak pečováno v jejich přirozeném sociálním prostředí. Cílem služby je umožnit pečující fyzické osobě nezbytný odpočinek.

Během stavebních prací v domově pro seniory, které začínají na počátku května 2015, budou klienti ubytováni v Domě s pečovatelskou službou v Bílovci, kde je pro ně určeno jedno podlaží (15 bytů). Rekonstrukce potrvá přibližně 18 měsíců.

3.4.2. Analýza hospodaření Domova pro seniory v Bílovci

Domov pro seniory v Bílovci má tři hlavní zdroje příjmů – úhrada za pobyt klientů, státní dotace a příspěvek na péči. V grafu 3.5 jsou tyto příjmy zobrazeny v letech 2011-2014. Největším příjmem je příspěvek na péči.

Graf č. 3.4 - Příjmy Domova pro seniory v letech 2011-2014 v Kč

Zdroj: Výroční zpráva 2014, vlastní zpracování

Kromě těchto příjmů Domov přijímá i věcné dary jako sedací soupravu v roce 2011 a 2012 a lékárnu určenou pro klienty zařízení v roce 2013 a 2014. Výše finančních darů byla 6 000,-Kč v roce 2011, 4 500,- Kč v roce 2012 a 23 000,- v letech 2013 i 2014 (Výroční zprávy 2011-2014).

Klient v domově pro seniory hradí ubytování, stravu a poskytnutou péči. Za ubytování platí klienti podle počtu lůžek na pokoji. Vlivem celorepublikového zvýšení ceny elektřiny, plynu i vody v roce 2012 došlo ke zvýšení úhrady v domově za ubytování a stravu (tabulky 3.3 a 3.4).

Na konci roku 2014 byli klienti ubytováni pouze ve dvoulůžkových (12 klientů) a třílůžkových (18 klientů) pokojích. Šedesát procent klientů tedy platilo za ubytování 4 500,- Kč. Od konce dubna 2015 je ubytování zajištěno v patnácti dvoulůžkových pokojích v DPS, takže všichni budou již platit 4 800,- Kč za pobyt.

Tabulka 3.3 – Cena ubytování v DS Bílovec

	2011		od 2012	
	Úhrada za den v Kč	Úhrada za měsíc v Kč	Úhrada za den v Kč	Úhrada za měsíc v Kč
Jednolůžkový pokoj	150	4500	170	5 100
Dvoulůžkový pokoj	150	4500	160	4 800
Třílůžkový pokoj	140	4200	150	4 500
Čtyřlůžkový pokoj	140	4200	140	4 200

Zdroj: Výroční zprávy 2011-2014, vlastní zpracování

Tabulka 3.4 – Cena stravy v DS Bílovec

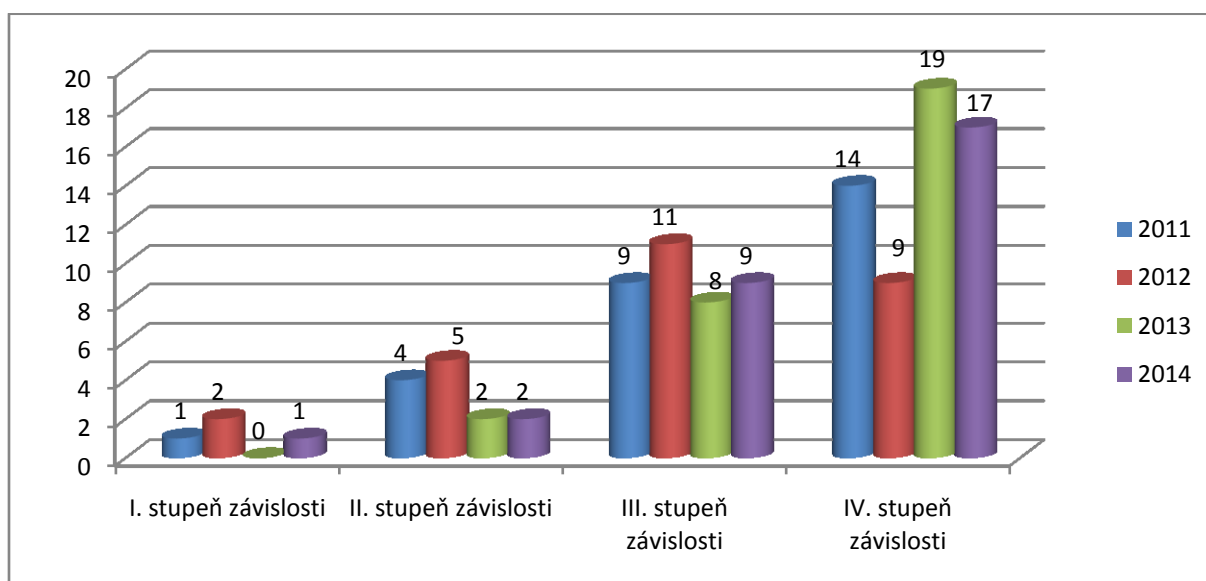
	2011		od 2012	
	Úhrada za den v Kč	Úhrada za měsíc v Kč	Úhrada za den v Kč	Úhrada za měsíc v Kč
Snídaně	18	540	20	600
Oběd	65	1 950	65	1 950
Svačina	8	240	10	300
Večeře	24	720	25	750
Celkem	115	3 450	120	3 600

Zdroj: Výroční zprávy 2011-2014, vlastní zpracování

Klient se může rozhodnout, jestli bude odebírat celodenní stravu poskytovanou v domově pro seniory za úhradu. V roce 2014 všichni klienti odebírali stravu poskytovanou domovem pro seniory ve složení - snídaně, oběd a večeře. Obědy jsou dováženy z Bílovecké nemocnice a. s. Většina klientů odebírala také svačiny – na konci roku 2014 odebíralo svačiny 22 z 30 klientů. Nejčastější úhrada za stravu proto byla 3 600,- Kč měsíčně.

Jak již bylo popsáno v kapitole 2.5.3, v případě pobytu osoby v pobytové formě sociálních služeb, je celý příspěvek na péči příjmem poskytovatele. Úhrada za poskytnutou péči domova pro seniory je tedy hrazena prostřednictvím příspěvku na péči v plné jeho výši.

Graf 3.5 - Srovnání stupně závislosti klientů k 31. 12. 2011 - 31. 12. 2014

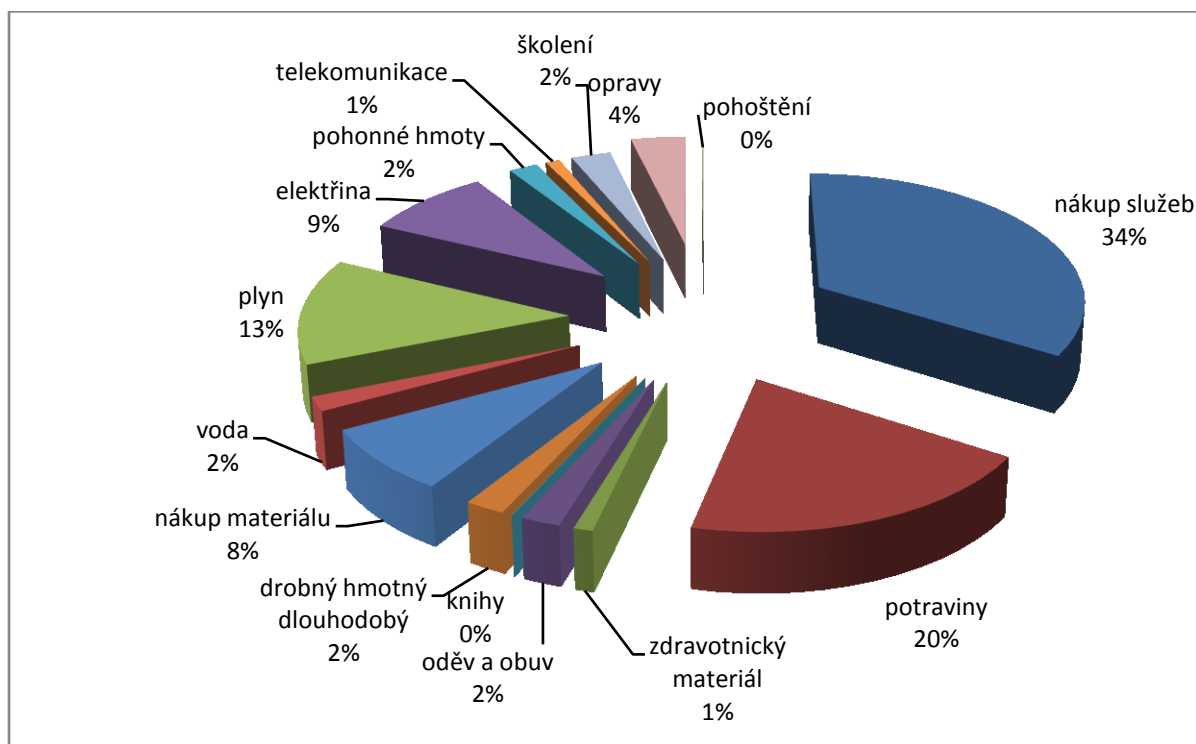
Zdroj: Výroční zpráva 2014, vlastní zpracování

Nejpočetnější skupinou jsou s výjimkou roku 2012 klienti závislí ve IV. stupni pobírající příspěvek na péči ve výši 12 000,- Kč. Druhou nejpočetnější skupinou jsou klienti závislí na pomoci jiné osoby ve stupni III. (8 000,- Kč). Výrazně méně klientů bylo v letech 2011-2014 závislých na pomoci jiné osoby ve stupni II. (4 000,- Kč) a ve stupni I. (800,- Kč).

Výdaje domova pro seniory tvoří dvě skupiny položek – náklady na mzdy a provozní výdaje. Struktura provozních výdajů z roku 2014 je vyobrazena na grafu 3.6, kde lze vidět, že největší podíl na výdajích měl v roce nákup služeb. Pětina výdajů byla vynaložena na potraviny a velký podíl na výdajích má také plyn a elektřina. Do nákupu služeb spadají např. služby stravování, právo na užívání informačního systému Cygnus², pokos trávy nebo správa webu (Interní dokumenty, 2014).

² Informační systém na komplexní správu agendy pobytových a ambulantních poskytovatelů sociálních služeb.

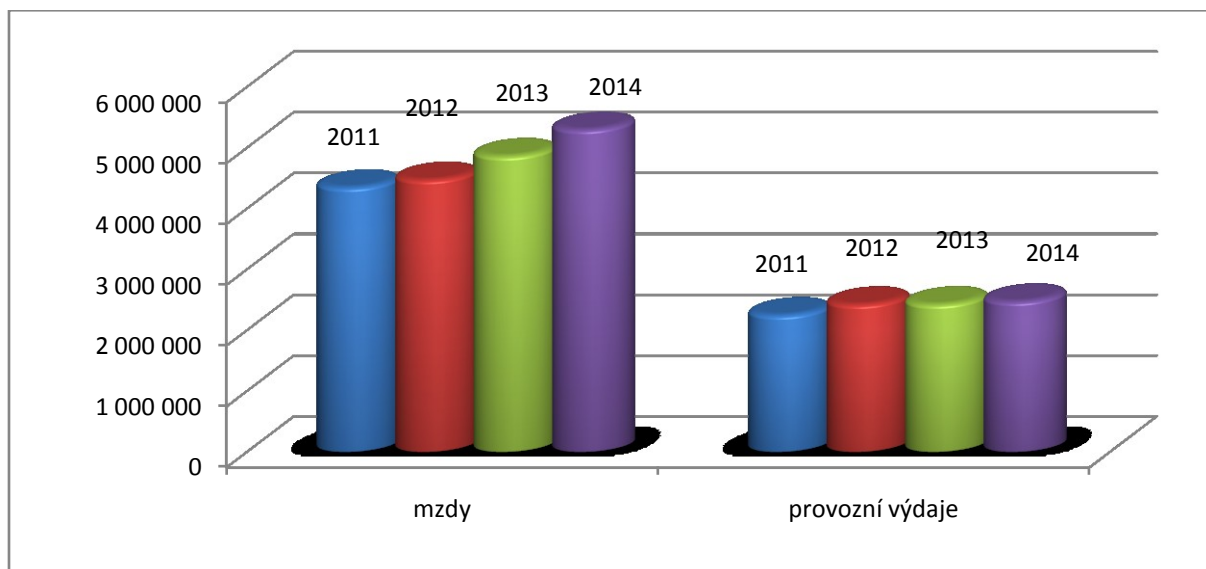
Graf 3.6 – Struktura provozních výdajů DS v roce 2014

Zdroj: Interní dokumenty, 2014, vlastní zpracování

Celkové výdaje domova pro seniory jsou v roce 2014 bezmála o 500 000,- Kč vyšší než v roce 2013, přičemž příčinou jsou zejména zvýšené mzdové náklady. Také provozní náklady za rok 2014 se zvedly, ale méně znatelně. Jak náklady na mzdy tak provozní výdaje od roku 2011 stále rostou.

Graf č. 3.6 - Výdaje Domova pro seniory v letech 2011-2014 v Kč

Zdroj: Výroční zpráva 2014, vlastní zpracování

Příjmy i výdaje domova pro seniory se v letech 2011-2014 pohybují okolo sedmi milionů. V letech 2011 a 2012 byly celkové příjmy domova pro seniory vyšší než výdaje, zatímco od roku 2013 je peněžní tok záporný a zřizovatel rozdíl doplácí. Nejvíce příjmy převyšovaly výdaje v roce 2011.

Tabulka 3.5 - Hospodaření DS v letech 2011-2014

	Částka v Kč 2011	Částka v Kč 2012	Částka v Kč 2013	Částka v Kč 2014
Příjmy	6 877 622	7 106 064	7 162 702	7 666 292
Výdaje	6 594 697	6 895 610	7 288 646	7 770 664
Dopad do rozpočtu zřizovatele	282 925	210 454	- 125 944	- 104 372

Zdroj: Výroční zpráva 2014, vlastní zpracování

3.5. Analýza hospodaření osobní asistence

Služba osobní asistence v Bílovci je sociální služba, která vzešla z komunitního plánování města a byla registrována 1. 7. 2009 pod číslem 6659569. Služba je určena osobám, které potřebují pomoc s péčí o vlastní osobu a s každodenními běžnými úkony a její výhodou je možnost setrvat v domácím prostředí, kam osobní asistent dochází. Služba osobní asistence je poskytována ve městě Bílovci a je zaměřena na osoby se zdravotním postižením a seniory se sníženou soběstačností. Činnosti osobního asistenta se odvíjí od individuálních potřeb uživatele a jsou dány vyhláškou č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách. Jedná se především o pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, při hygieně, při zajištění stravy, při zajištění chodu domácnosti, ale také výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti.

Po nárůstu průměrného počtu klientů v letech 2011 - 2013 ze třinácti na devatenáct se jejich počet v roce 2014 mírně snížil na průměrných osmnáct klientů za měsíc. Průměrný věk klientů byl ke konci roku 2014 74 let – čili o devět let nižší než v případě klientů domova pro seniory. Z devatenácti klientů v prosinci 2014 jich bydlelo 12 v Domě s pečovatelskou službou v Bílovci a 7 na jiných místech v Bílovci. Provedené úkony včetně času příchodu a odchodu od klienta zapisují osobní asistentky do výkazu. Po sečtení odpracovaných minut u každého klienta vybírá jednou měsíčně sociální pracovnice v domácnosti klientů částku za předchozí měsíc.

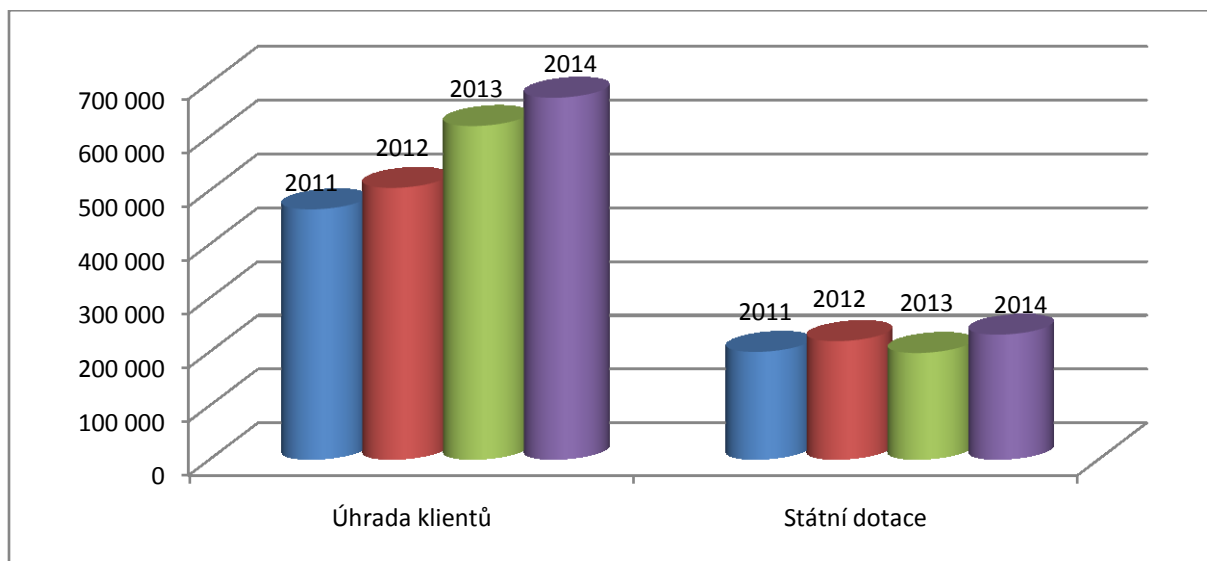
Příspěvek na péči slouží mimo jiné jako příspěvek na nákup sociálních služeb, tj. i osobní asistence. Příjemcem příspěvku na péči není poskytovatel služeb osobní asistence, ale

samotný klient osobní asistence. Nejpočetnější skupinou (8 klientů) byli k 31. 12. 2014 klienti závislí ve druhém stupni pobírající příspěvek na péči ve výši 4 000,- Kč, třetí (8 000,-) a čtvrtý stupeň závislosti (12 000,-) měli shodně tři klienti. Jedna klientka byla závislá na pomoci druhé osoby ve stupni prvním (800,- Kč). Zbývajícím dvěma klientům nebyl přiznán příspěvek na péči žádný (Výroční zpráva 2014).

Příjmy osobní asistence zahrnují příjmy z úhrad klientů a státní dotace. Příjmy z úhrad za poskytnutou službu se meziročně neustále zvyšují (už od roku 2009, kdy ještě však nebyla podrobná výroční zpráva). Ve sledovaném období se zvýšily o více než 200 000,- Kč. Je to zapříčiněno zhoršujícím zdravotním stavem klientů i zvýšením ceny osobní asistence ze 110 Kč/hod na 120 Kč/hod v roce 2012. V roce 2014 bylo za služby osobní asistence na účet města průměrně měsíčně odvedeno 56 113,- Kč.

Dotace od státu se průměrně pohybují kolem 212 000,- Kč s tím, že se v roce 2012 oproti roku 2011 zvýšily, o rok později klesly a v roce 2014 opět vzrostly.

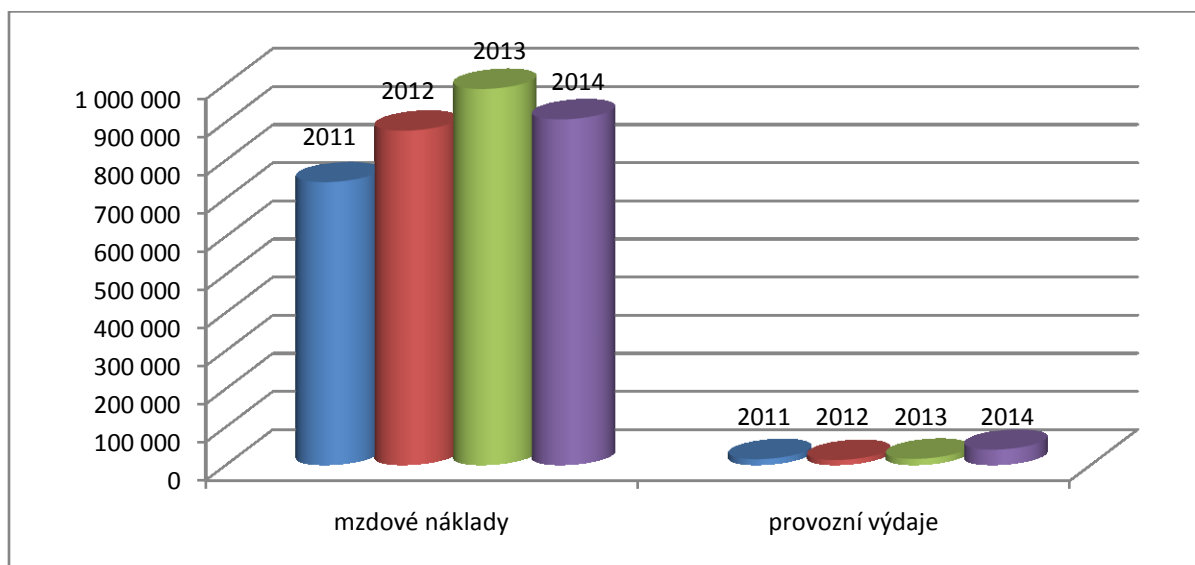
Graf 3.7 – Příjmy osobní asistence v letech 2011-2014

Zdroj: Výroční zpráva 2014, vlastní zpracování

Služba osobní asistence má výdaje mzdové a provozní, přičemž mzdové výrazně převyšují výdaje provozní ve všech sledovaných letech. Provozní výdaje jsou tvořeny výdaji za školení a pracovní oděvy. V roce 2014 se tyto výdaje zvýšily z 16 060,- Kč v roce 2013 na 40 293,- Kč.

Graf 3.8 – Výdaje osobní asistence v letech 2011-2014

Zdroj: Výroční zpráva 2014, vlastní zpracování

Tabulka č. 3.6 – Hospodaření osobní asistence v letech 2011-2014

	Částka v Kč 2011	Částka v Kč 2012	Částka v Kč 2013	Částka v Kč 2014
Příjmy	665 050	724 905	819 923	904 011
Výdaje	762 519	890 297	1 002 834	947 293
Dopad do rozpočtu zřizovatele	-97 469	-165 392	-182 901	-43 282

Zdroj: Výroční zpráva 2014, vlastní zpracování

Příjmy služby osobní asistence ve sledovaných letech činily průměrně přibližně 780 000,- Kč a výdaje se pohybovaly zhruba na 900 000,- Kč. Hospodaření ve všech sledovaných letech vykazuje ztrátu. V roce 2014 je ovšem nejnižší a zřizovatel za službu osobní asistence doplatí 43 282,- Kč.

3.6. Analýza hospodaření Domu s pečovatelskou službou

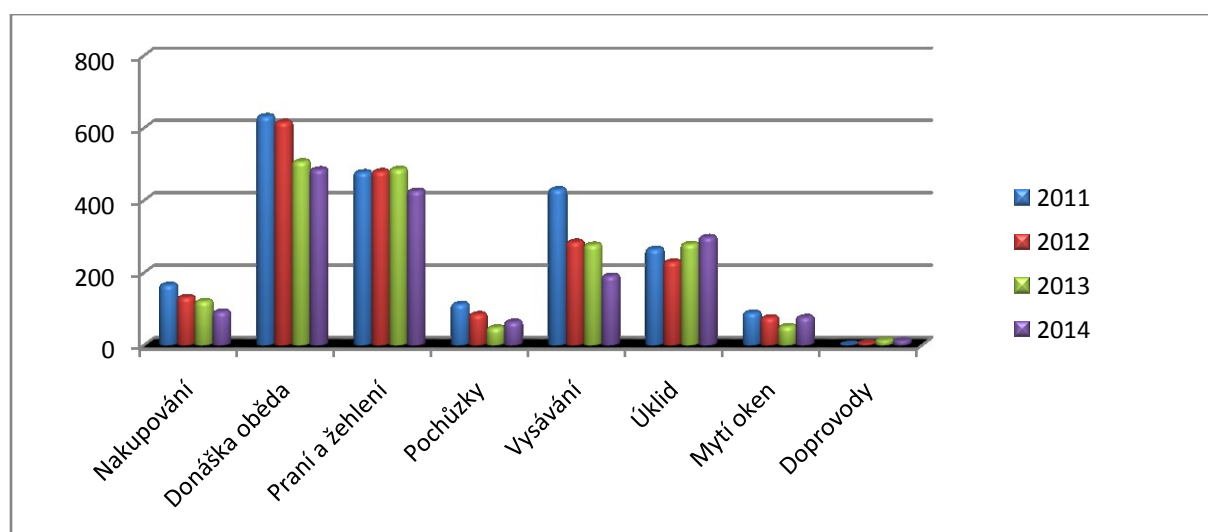
Sociální zařízení města Bílovce realizuje nájmy bytů v budově Domu s pečovatelskou službou, na ulici 17. listopadu 373/36 v Bílovci a předkládá o tomto návrhy Radě města Bílovce, která rozhoduje o tom, komu bude byt přidělen.

Služby pro rodinu a domácnost jsou od května 2008 provozovány na základě živnostenského listu ve městě Bílovec (zejména v Domě s pečovatelskou službou v Bílovci). Do té doby byly také sociální službou, ale vzhledem k širokému spektru věku a zdravotních omezení nebylo snadné dodržovat standardy kvality sociálních služeb, proto jsou nyní provozovány na základě živnostenského listu.

Personál má svou kancelář v Domě s pečovatelskou službou společně s osobními asistentkami. Cílovou skupinou jsou osoby se sníženou soběstačností z důvodu vyššího věku nebo zhoršeného zdravotního stavu. Mezi poskytované služby patří pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu (při přípravě jídla, oblékání, prostorové orientaci), donáška obědů, úklid domácnosti, obstarávání nákupů, doprovody a pochůzky. Služby pro rodinu a domácnost jsou poskytované za úhradu podle ceníku schváleného Radou města Bílovce (tabulka č. 3.6). Jsou poskytovány v pracovní dny v době od 7:00 do 15:30 hodin na základě dohody pečovatele a klienta. Do konce září roku 2012 se cena za služby rozlišovala pro klienty pobírající a nepobírající příspěvek na péči, přičemž ti, kterým byl přiznán, měli služby dražší. Od října 2012 byla nastavena jednotná cena (viz příloha 1).

Největší zájem je ve sledovaných letech o donášku obědů (v roce 2011 632krát a v roce 2014 485krát). Ty se v rámci služeb pro rodinu a domácnost rozváží ze školní jídelny. Nejméně využívanou službou jsou každým rokem doprovody (v roce 2011 pouze jednou a nejvíce v roce 2013 - 14krát).

Graf č. 3.9 - Využívání služeb pro rodinu a domácnost v letech 2011 - 2014³

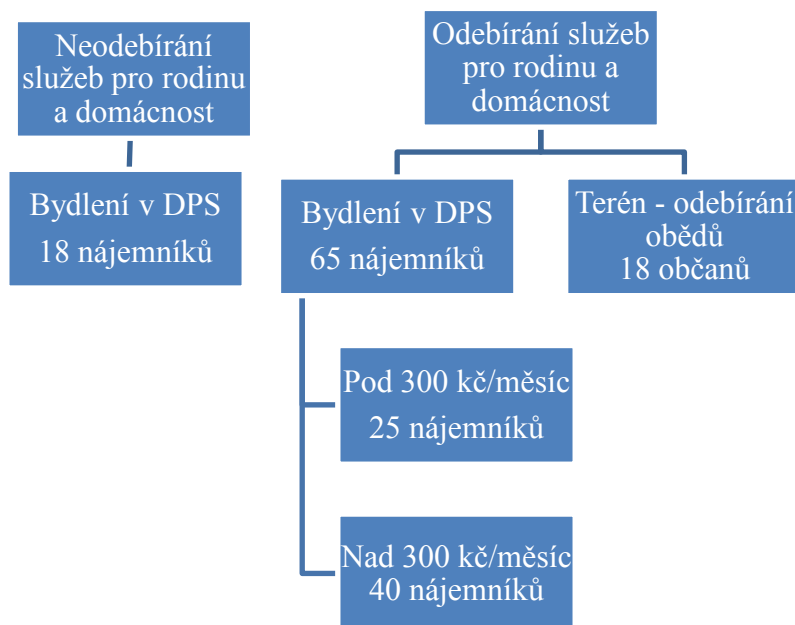
Zdroj: Výroční zpráva 2014, vlastní zpracování

Od roku 2012 nastává pokles průměrného počtu klientů služeb pro rodinu a domácnost z 92 na 83 klientů. Stejně tak klesá i počet provedených služeb – z 2 173 v roce 2011 na 1 646 v roce 2014.

³ Počty uskutečněných služeb vycházejí z interních dokumentů, kde jedna služba znamená využití klientem alespoň jednou v jednom měsíci. Každý měsíc se dělá soupis, kolik celkem činí úhrada klienta a k tomu je poznámka, jaké druhy služeb klient odebíral. Nevýhodou této statistiky je, že nezohledňuje, zda klient službu v měsíci využil jednou či každý den.

Ne všichni nájemníci DPS jsou klienty služeb pro rodinu a domácnost. Např. v prosinci roku 2014 odebíralo služby pro rodinu a domácnost celkem 65 nájemníků bytů v DPS a služby neodebíralo 18 nájemníků DPS. Dalších 18 občanů města Bílovce si nechalo dovážet obědy.

Graf č. 3.10 – Struktura klientů služeb pro rodinu a domácnost v prosinci 2014

Zdroj: Výroční zpráva 2014, vlastní zpracování

Příjmy Domu s pečovatelskou službou se skládají z nájemného, úhrady za služby spojené s užíváním bytu a úhrady za služby pro rodinu a domácnost. Výše nájemného bytů v DPS je stanovena podle velikosti bytu na 40,- Kč/m²/měsíc (20,- Kč/m²/měsíc u nájemníku v 7. nadzemním podlaží DPS) v případě odebírání služeb pro rodinu a domácnost ve výši nejméně 300,- Kč měsíčně nebo 50,- Kč/m²/měsíc v případě neodebírání služeb pro rodinu a domácnost ve výši nejméně 300,- Kč/měsíc. Na konci roku 2014 odebíralo služby za 300,- Kč a více měsíčně 40 nájemníků a 25 odebíralo za méně než 300,- Kč.

Tabulka č. 3.7 Příjmy v letech 2011-2014

	Částka v Kč 2011	Částka v Kč 2012	Částka v Kč 2013	Částka v Kč 2014
Nájemné	1 084 200	1 534 904	1 474 502	1 336 889
Úhrada za služby spojené s pronájmem bytu	1 204 126	1 458 735	1 246 827	1 151 510
Úhrada za služby pro rodinu a domácnost	355 178	354 097	373 364	407 216
CELKEM	2 643 504	3 347 736	3 094 693	2 895 615

Zdroj: Výroční zpráva 2014, vlastní zpracování

Úhrada za služby spojené s pronájmem bytu v DPS zahrnuje vodné, stočné, dodávku teplé vody, výtah, osvětlení společných prostor, společná anténa, dodávka tepla a úklid společných prostor.

Sledované příjmy jsou v roce 2014 téměř o 200 000,- Kč nižší než v roce 2013 a o více než 450 000,- Kč nižší než v roce 2012. Celková výše uhrazeného nájemného a úhrada za služby s nájmem spojená poklesly vlivem neobsazování postupně uvolněných patnácti nájemních bytů v DPS pro účely přestěhování klientů Domova pro seniory v Bílovci. Naopak úhrada za služby pro rodinu a domácnost vykazuje v roce 2014 nárůst o více než 30 000,- Kč oproti roku 2013.

Výdaje DPS tvoří mzdové, provozní a investiční výdaje, jejichž vývoj je ukázán v tabulce č. 3.8. Provozní výdaje jsou v roce 2014 ze sledovaného období 2011 – 2014 nejvyšší, zatímco investiční a mzdové náklady klesly na dosavadní nejnižší úroveň sledovaného období.

Tabulka č. 3.8 – Výdaje v letech 2011 - 2014

	Částka v Kč 2011	Částka v Kč 2012	Částka v Kč 2013	Částka v Kč 2014
Mzdy	569 394	576 751	570 626	555 842
Provozní výdaje	1 768 336	1 685 421	1 820 606	2 034 718
Investiční výdaje	170 556	204 996	335 787	127 655
CELKEM	2 508 286	2 467 168	2 727 019	2 718 215

Zdroj: Výroční zprávy 2011 - 2014, vlastní zpracování

Mzdové náklady se pohybují bez větších výkyvů průměrně na 568 000,- ročně. Provozní výdaje zahrnují především výdaje na plyn (v roce 2014 40%), nákup služeb (elektromontážní práce, montáž kuchyňských linek, vodoinstalaterské práce atd.), vodu a elektřinu (Interní dokumenty 2014).

Mimořádné investiční výdaje zahrnují každý rok jiné položky - v roce 2011 výrobu a montáž kuchyňských linek a opravu výtahu za 170 556,- Kč. V roce 2012 bylo investováno do opravy podlahových krytin v bytech a na společných chodbách, pořízení 7 ks nových kuchyňských linek, výměny a montáže vstupních dveří do Klubu seniorů a výměny stacionárního ohřívače. Celkové investiční výdaje v roce 2012 dosahují částky 204 996,- Kč. V roce 2013 byla provedena oprava a výměna podlahových krytin v bytech v 6. a 7. nadzemním podlaží DPS. Dále bylo pořízeno 8 ks nových kuchyňských linek do bytů nájemníků a provedena výměna vodoměrů a rekonstrukce stoupaček. Celkové investiční výdaje dosahují částky 335 787,- Kč.

Investiční výdaje zahrnují v roce 2014 zastřešení tepelných čerpadel, modernizaci dvou koupelen a pořízení 7 ks nových kuchyňských linek. Dosahují tak částky 127 655,- Kč (Výroční zpráva 2011-2014).

V tabulce 3.9 jsou znázorněny celkové příjmy a výdaje DPS včetně služeb pro rodinu a domácnost v letech 2011-2014. V těchto letech byl dopad do hospodaření Města Bílovce vždy kladný, přičemž nejvíce příjmy převažovaly nad výdaji v roce 2012.

Tabulka č. 3.9 Hospodaření v letech 2011-2014

	Částka v Kč 2011	Částka v Kč 2012	Částka v Kč 2013	Částka v Kč 2014
Příjmy	2 643 504	3 347 736	3 094 693	2 895 615
Výdaje	2 508 286	2 467 168	2 727 019	2 718 215
Dopad do hospodaření zřizovatele	135 218	880 568	367 674	177 400

Zdroj: Výroční zpráva 2014, vlastní zpracování

3.7. Shrnutí hospodaření organizační složky obce

Domov pro seniory v Bílovci zajišťuje přibližně 3 - 4 % příjmů města Bílovce. Má tři hlavní zdroje příjmů – úhradu za pobyt klientů, státní dotace a příspěvek na péči, který je největším příjmem ve sledovaném období a stále se zvyšuje. Rovněž příjmy z úhrady za pobyt se od roku 2012 zvýšily vlivem zdražení ubytování a stravy. Výdaje dělíme na provozní a mzdové a pro město Bílovec znamenají také cca 3 % z celkových výdajů.

Osobní asistence má příjem z úhrady klientů za množství času stráveného péčí o ně a ze státní dotace. Po zvýšení ceny roku 2012 ze 110 Kč/hod na 120 Kč/hod se příjmy z úhrady klientů zvedly a stále mají vzrůstající tendenci. Příjmy i výdaje osobní asistence tvoří přibližně 0,3 % z celkových příjmů a výdajů Bílovce. Výdaje za mzdy do roku 2013 rostly a v roce 2014 se snížily.

Příjmy poslední části organizační složky, Domu s pečovatelskou službou, znamenají pro rozpočet města 1 – 2 % jeho příjmů a skládají se z nájemného, úhrady za služby spojené s užíváním bytu a úhrady za služby pro rodinu a domácnost. Příjmy z nájmu a službami spojenými s užíváním bytu od roku 2012 klesaly kvůli uvolňování patnácti bytů v DPS pro účely přestěhování klientů Domova pro seniory v Bílovci, zatímco úhrada za služby pro rodinu a domácnost se zvyšuje. Výdaje tvoří 1,1 - 1,6 % celkových výdajů města.

Celkový dopad do hospodaření zřizovatele byl ve všech letech přebytkový, přičemž tyto prostředky jsou investovány do oprav a rekonstrukce DPS.

4. ZHODNOCENÍ HOSPODAŘENÍ ORGANIZAČNÍ SLOŽKY OBCE

Sociální zařízení města Bílovce je relativně malé zařízení provozující tři služby v sociální oblasti, z toho dvě registrované sociální služby. Právní formou zařízení je organizační složka, což znamená, že její rozpočet je součástí rozpočtu jejího zřizovatele, tj. Města Bílovce. V následujících podkapitolách je zhodnoceno hospodaření jednotlivých částí organizační složky v letech 2011-2014 a jsou uvedeny návrhy k dalšímu hospodaření.

4.1. Hodnocení hospodaření Domova pro seniory

Největším příjmem Domova pro seniory v Bílovci je příspěvek na péči. Nejpočetnější skupinou byli ve sledovaném období s výjimkou roku 2012 klienti závislí ve IV. stupni, což znamená, že příjmem zařízení byl jejich příspěvek na péči ve výši 12 000,- Kč měsíčně za každého z nich. Na konci sledovaného období (31. 12. 2014) bylo 29 příjemců příspěvku na péči a jeden klient byl žadatelem čekajícím na přiznání příspěvku. V letech 2011-2014 měl příjem příspěvku na péči klientů domova rostoucí tendenci a zvýšil se z 2 797 180,- Kč v roce 2011 na 3 550 934,- Kč v roce 2014.

U všech klientů se průběžně hodnotí zdravotní stav a dojde-li ke zhoršení, je sociální pracovníci podán „Návrh na změnu výše přiznaného příspěvku na péči“. Cílem DS je, aby byl vyplácen co nejvyšší příspěvek na péči odpovídající zdravotnímu stavu klientů. Zároveň však DS nevybírá budoucí klienty cíleně podle výše přiznaného příspěvku na péči, ale při výběru vychází z bodového systému, kde je kritérií více – trvalý pobyt v Bílovci, věk, možnost zajištění potřeb v místě bydliště, sociální potřebnost a soběstačnost. Příjmy z příspěvku na péči tvoří již nyní vysoký podíl příjmů DS. Sociální pracovníci by nadále měly být sdělovány změny ve zdravotních stavech klientů, aby byl návrh na změnu výše PNP zaslán co nejdříve.

Obecně lze říci, že čím vyšší má klient příspěvek na péči, tím méně je soběstačný a tím více potřebuje komplexní péči pracovníků v sociálních službách. Nevýhodou velkého množství klientů s vyšším příspěvkem na péči (zejména čtvrtý stupeň závislosti) je méně času na další náplň práce těchto pracovníků, jako jsou aktivizační činnosti nebo individuální plánování.

V březnu roku 2012 došlo ke zvýšení cen za úhradu pobytu a stravy, proto jsou příjmy v následujících letech bezmála o 250 000,- Kč vyšší. Za ubytování se ze zákona může platit až 210,- Kč za den, zatímco v DS Bílovec je úhrada stanovena na 160 Kč/den v případě dvoulůžkového pokoje. Stejně tak je možnost zvýšit cenu stravy. Současných 120,- Kč se může zvýšit až na 170,- Kč za celodenní stravování. V současné době klienti DS Bílovec platí přibližně 8 100,- Kč za pobyt zahrnující ubytování a stravu, přičemž maximálně by mohli platit 11 400,- Kč ($210 \times 30 + 170 \times 30$). Taková cena by však musela znamenat vysokou kvalitu ubytování, které lze dosáhnout až pravděpodobně po dokončení rekonstrukce. Další otázkou je, zda by klienti byli schopni částku v téhle výši platit.

Příjmy ze státní dotace měly v roce 2013 klesající tendenci, ale v roce 2014 znovu vzrostly o více než 200 000,- Kč. Finanční dary byly v letech 2013 a 2014 vyšší než v předchozích letech, ale z celkových příjmů znamenají jen malé procento. Jako vhodný návrh se proto jeví oslovení dalších potencionálních dárců a sponzorů.

Obědy jsou každý den dováženy z Bílovecké nemocnice a. s., přičemž jeden oběd stojí 65,- Kč. Některá zařízení mají vlastní kuchyni a vidí v tom výhody jako lepší dodržování hygienických předpisů a norem nutričních hodnot nebo váhy pokrmů (např. jídlo dovážené ze školních jídelen nebývá uzpůsobené pro seniory), každodenní kontakt s personálem kuchyně při výdeji stravy a možnost okamžité reakce na její kvalitu (Ján, 2010).

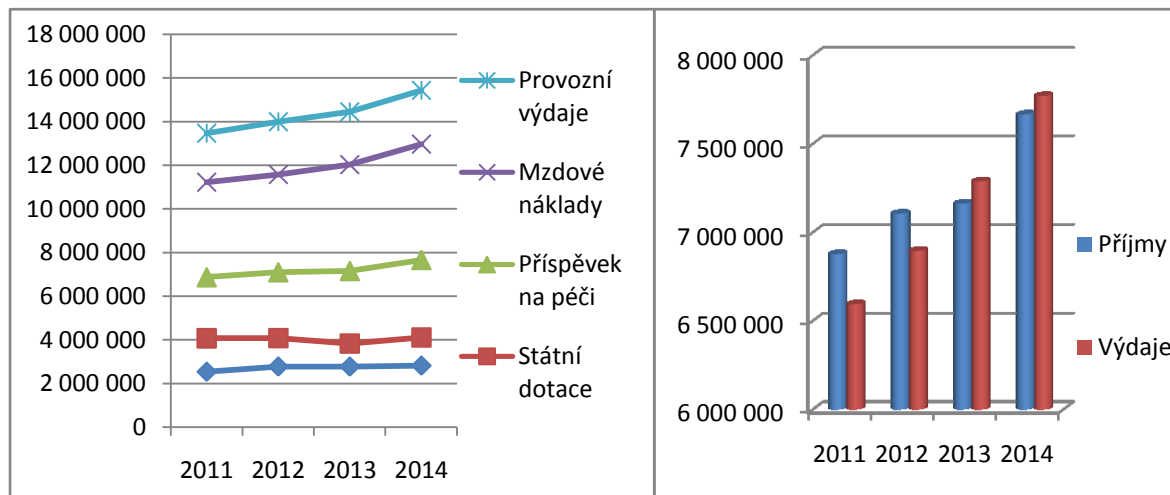
V případě Domova pro seniory v Bílovci by se však investice do vybavení a personálu nevyplatila, jelikož se jedná o malé zařízení s 30 klienty. Domov tak prozatím zůstane u dodavatelského způsobu stravování. Jedinou možností, která je na zvážení, by bylo, že by se obědy vyvážely i do terénu v rámci provozování služeb pro rodinu a domácnost. V současné době pro tuto možnost ale nejsou prostory.

Výdaje Domova pro seniory v Bílovci v období 2011-2014 stále rostly a od roku 2013 převyšují příjmy. Z interních dokumentů bylo zjištěno, že provozní výdaje jsou tvořeny z velké části spotřebou energie - plyn a elektřina. Dodavatelé pro DS jsou ale v současnosti podle výpočtů nejvýhodnější. Relativní úspora energie nastane po výměně oken v rámci rekonstrukce objektu. Velkou část výdajů tvoří náklady na mzdy. Vzhledem k tomu, že jde

o zaměstnance veřejné správy, kteří mají "tabulkové" mzdy a navíc ne příliš vysoké⁴, neměly by být pro zlepšení hospodaření ještě snižovány.

Domov pro seniory hospodaří tedy na hranici svých možností a variantou, jak zvýšit příjmy je asi jen oslovení dalších dárců.

Graf č. 4.1 a 4.2 - Příjmy a výdaje DS Bílovec v letech 2011-2014

Zdroj: Výroční zpráva 2014, vlastní zpracování

4.2. Hodnocení hospodaření osobní asistence

Celkové příjmy osobní asistence ve sledovaných letech 2011-2014 vzrostly o téměř 240 000,- Kč. Hlavní podíl na tomto zvýšení má úhrada od klientů. Úhrada za službu osobní asistence by se v ideálním případě měla blížit výši příspěvku na péči, kterou klient pobírá.

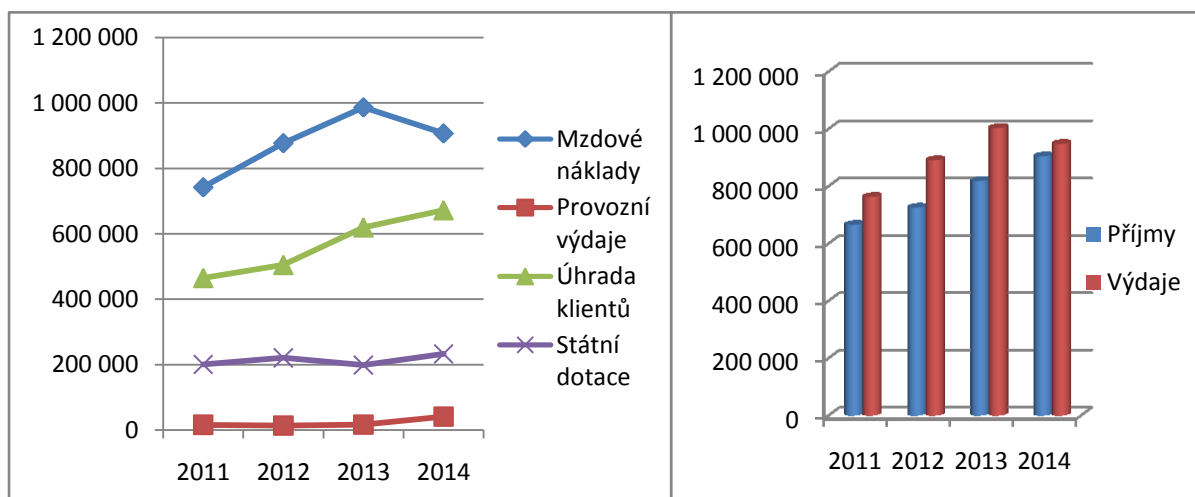
Zkusme si malý ukázkový výpočet. Jak je uvedeno v teoretické části, tak jedna klientka ke konci roku 2014 dostávala 800,- Kč měsíčně, osm klientů dostávalo 4 000,- Kč, tři klienti byli závislí ve třetím stupni, takže dostávali 8 000,- Kč a třem bylo přiznáno 12 000,-. Po sečtení ($1 \times 800 + 8 \times 4000 + 3 \times 8000 + 3 \times 12000$) získáme částku 92 800,-, která by se měla za služby osobní asistence ideálně měsíčně vybrat, kdyby byl celý příspěvek na péči využit při daných klientech z prosince 2014. V roce 2014 však bylo průměrně vybráno 56 113,- Kč, což svědčí o tom, že klienti příspěvek plně nevyužívají a buď si jej šetří na pozdější dobu, nebo si za něj pořizují věci osobní potřeby jako léky apod. Toto by mělo být kontrolováno krajskou pobočkou úřadu práce.

⁴ „Oblast sociálních služeb je dlouhodobě podfinancována. Pracovníci v sociálních službách si za po všech stránkách velmi náročnou práci zaslouží adekvátní odměnu.“ MarksováIn MPSV, 2014 [online]

Cílem je trávit u klienta takové množství času, aby to odpovídalo výši jeho příspěvku na péči. Když je cena osobní asistence stanovena na 120 Kč/hod, tak u klientů, kteří mají druhý stupeň příspěvku (4 000,- Kč) by měly osobní asistentky být 2 000 minut měsíčně, což je kolem dvou hodin denně. Při současném počtu osobních asistentek to není možné zcela zabezpečit, ale faktem je, že alespoň o něco více času stráveného u klientů by mohlo vyrovnat ztrátu. V roce 2014 město za OA doplácelo 43 282,- Kč. Výpočtem ($43\,282 : 2 : 60$) získáváme 360 hodin práce osobních asistentek ročně (hodinu denně), které by tuto ztrátu vyrovnaly. Zjednodušeně se dá říci, že kdyby všechny tři trávily u klientů o 20 minut denně více, dopad do hospodaření zřizovatele by byl nulový, čili ani ztráta ani zisk.

Přesto v roce 2014 byla ztráta o 140 000,- Kč nižší než v roce 2013. Lze tedy konstatovat, že službě osobní asistence se začíná dařit, ale kdyby se mírně zvýšila produktivita práce, osobní asistenci by to znatelně pomohlo.

Graf č. 4.3 a 4.4 - Příjmy a výdaje osobní asistence v letech 2011-2014

Zdroj: Výroční zpráva 2014, vlastní zpracování

4.3. Hodnocení hospodaření Domu s pečovatelskou službou

Dům s pečovatelskou službou je jedinou složkou Sociálního zařízení města Bílovce, která má po celé sledované období pozitivní dopad do hospodaření města. Nejvíce výdělečná byla v roce 2012, což bylo dáno nejvyšší úhradou za nájem a služby spojené s užíváním bytu a nejnižšími provozními výdaji. Vzápětí se začaly postupně uvolňovat byty DPS pro klienty DS, což mělo za následek snížení příjmů za nájem a služby s ním spojené.

DPS je určen především lidem, kteří potřebují vzhledem k věku nebo zdravotnímu stavu pomoc s chodem domácnosti. Proto je dobře nastavený systém úhrady za nájem - zvýší se ze

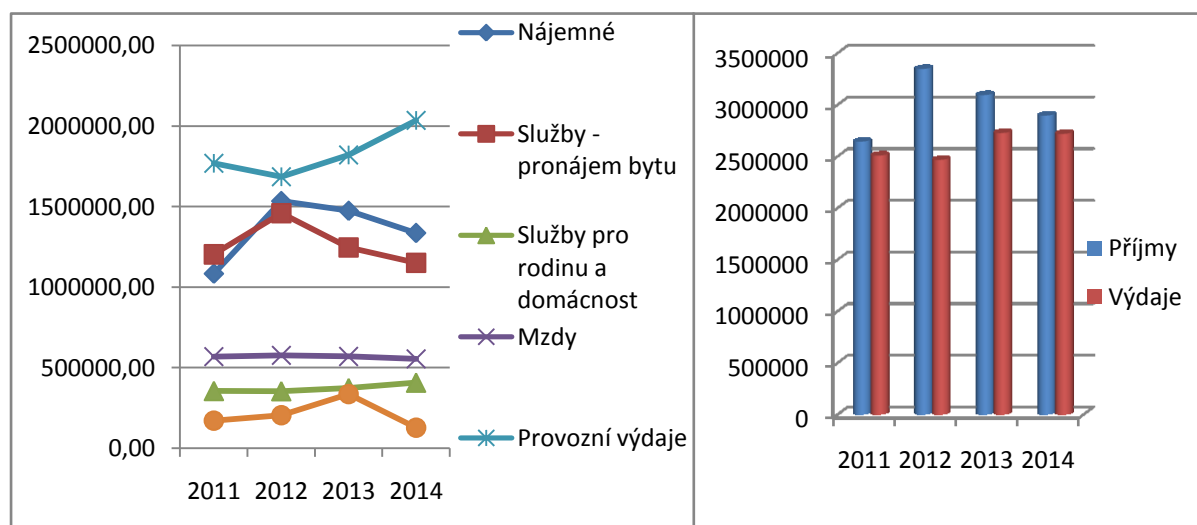
40,- Kč/m²/měsíc na 50,- Kč/m²/měsíc v případě, když nájemník neodebírá služby pro rodinu a domácnost ve výši alespoň 300,- Kč/měsíc. S ohledem na velikost bytů nájemníci tuto částku zaplatí ať už za využívání služeb nebo jako součást nájmu, když služeb nevyužívají. Na konci roku 2014 platilo 40,- Kč/m²/měsíc 40 nájemníků a 43 nájemníků platilo 50,- Kč/m²/měsíc.

Ačkoli od roku 2012 klesl průměrný počet klientů služeb pro rodinu a domácnost z 92 na 83 klientů, úhrada za tyto služby se zvýšila o více než 50 000,- Kč. Příčinou je změna ceníku služeb od října 2012 (příloha č. 1). Dovoz obědů do terénu je provozován zatím pouze v Bílovci. Návrhem pro zvýšení příjmů může být zavedení dovozu obědů i do místních částí města jako je Bravinné, Ohrada, Výškovice, Stará Ves, Lubojaty a Lhotka. To by na druhou stranu znamenalo i nutnost propagace tak, aby se výjezd z města vyplatil. Např. místní části Lhotka a Ohrada jsou vzdálené 6 km, takže by se zvýšily provozní výdaje za pohonné hmoty a bylo by to časově náročné. Ale alespoň v blízkých místních částech města by se tato možnost mohla vyzkoušet.

Čtyřicet procent provozních výdajů je vynaloženo na plyn. Stejně jako v případě domova pro seniory je současný dodavatel nejvýhodnější variantou. Úspora energie nastane po plánované výměně oken za plastová, což se odrazí v tom, že nájemníci budou platit méně.

V rámci domu s pečovatelskou službou a služeb pro rodinu a domácnost již na základě zkušeností není co dalšího vylepšit, aby byl zajištěn přebytek v hospodaření.

Graf č. 4.5 a 4.6 – Příjmy a výdaje DPS a služeb pro rodinu a domácnost

Zdroj: Výroční zpráva 2014, vlastní zpracování

4.4. Shrnutí hodnocení hospodaření organizační složky obce

Všechny tři části organizační složky se snaží s prostředky zřizovatele hospodařit co nejhospodárněji. Nejvíce se Sociálnímu zařízení města Bílovce dařilo v roce 2012, a to zejména díky příjmům domu s pečovatelskou službou. V roce 2013 nastal prudký propad v hospodaření, u domova pro seniory převážily výdaje nad příjmy a u DPS se snížily příjmy a zvýšily výdaje. Služba osobní asistence měla roku 2013 nejvyšší záporný rozdíl mezi příjmy a výdaji. V roce 2014 se hospodaření osobní asistence dostalo na prozatím nejpříznivější úroveň a domov pro seniory zvýšil své příjmy především díky rostoucímu příspěvku na péči. Dům s pečovatelskou službou si oproti předchozím létům pohoršil, ale je jedinou částí organizační složky, která je má ve všech sledovaných letech stále vyšší příjmy než výdaje.

Organizační složka jako celek je ve všech letech v období 2011-2014 v plusu.

Tabulka č. 4.1 – Dopad organizační složky obce na rozpočet zřizovatele

	Částka v Kč 2011	Částka v Kč 2012	Částka v Kč 2013	Částka v Kč 2014
DS	282 925	210 454	- 125 944	- 104 372
OA	- 97 469	- 165 392	- 184 914	- 43 282
DPS	135 218	880 568	367 674	177 400
CELKEM	320 674	925 630	56 816	29 746

Zdroj: Výroční zpráva 2014, vlastní zpracování

Vzhledem k tomu, že je organizační složka formou neobvyklou pro tato zařízení, nabízí se otázka, zda je tato forma hospodaření vhodná. Spravovat tři oddíly organizační složky zároveň je administrativně náročné a po dokončení rekonstrukce bude součástí organizační složky také odlehčovací služba, takže do budoucna by byla lepší varianta oddělení registrovaných sociálních služeb od DPS a služeb pro rodinu a domácnost, které by zůstaly v kompetenci města Bílovce, a zřízení samostatné organizace. Jeho formou by mohla být příspěvková organizace, která hospodář nejen s peněžními prostředky přijatými z rozpočtu svého zřizovatele, ale i s peněžními prostředky získanými vlastní činností, s prostředky svých fondů a s dary.

5. ZÁVĚR

Tématem této bakalářské práce je hospodaření organizační složky obce v oblasti sociálních služeb. V teoretické části je popsáno financování sociálních služeb v České republice a role obcí a krajů v poskytování sociálních služeb. Pozornost je věnována i hospodaření obcí a v rámci tohoto legislativního vymezení organizační složky obce.

Praktická část se zaměřuje na Sociální zařízení města Bílovce, které zahrnuje domov pro seniory, osobní asistenci a provozování služeb pro rodinu a domácnost především v domě s pečovatelskou službou. Toto zařízení sociální péče zaměstnává 28 pracovníků a slouží 30 klientům v domově pro seniory, v prosinci 2014 devatenácti klientům osobní asistence, 83 nájemníkům domu s pečovatelskou službou a dalším 18 občanům města Bílovce, kterým jsou dováženy obědy.

Cílem bakalářské práce bylo zhodnotit hospodaření organizační složky obce v letech 2011-2014 a navrhnout možnosti zlepšení hospodaření. Pro naplnění cíle byla použita metoda analýzy dokumentů a metoda komparace dat ve sledovaném období.

Jednotlivé oddíly organizační složky jsou v praktické části popsány zvlášť. Stejně tak i hodnocení jejich hospodaření spolu s doporučením na zvýšení ziskovosti. Analýzou hospodaření bylo zjištěno, že přestože má služba osobní asistence ve všech sledovaných letech a domov pro seniory v letech 2013-2014 nižší příjmy než výdaje, celkový dopad organizační složky obce na rozpočet zřizovatele je v daném období pozitivní. Příčinou je přebytek v hospodaření domu s pečovatelskou službou a služeb pro rodinu a domácnost. Tento rozdíl mezi příjmy a výdaji je investován do modernizace a oprav DPS.

Domov pro seniory by mohl zvýšit příjmy především oslovením dalších dárců. Osobní asistence by potencionálně zlepšila své hospodaření využitím větší části příspěvku na péči klientů na tuto službu. Doporučením pro zvýšení příjmů služeb pro rodinu a domácnost může být zavedení dovozu obědů i do místních částí města Bílovce.

Provedenou analýzou a návrhy k dalšímu hospodaření byl cíl této práce naplněn.

Domov pro seniory a osobní asistence jsou jedinými službami v registru poskytovatelů sociálních služeb na území města Bílovce. Sociální službou byla i pečovatelská služba v DPS, ale od roku 2008 hospodaří na základě živnostenského oprávnění. Tyto oddíly organizační složky na sebe navazují a jsou určeny klientům s různou mírou soběstačnosti. Např. mladší

senioři, kteří potřebují pomoc pouze s přípravou oběda, mohou využívat terénní službu pro rodinu a domácnost. Pro ty, kteří chtějí zůstat doma a zároveň nezvládají péči o domácnost, je určena služba osobní asistence. Občané, kteří chtějí žít v kolektivu vrstevníků a potřebují pomoc s domácností, mohou bydlet na DPS, kde je k dispozici služba pro rodinu a domácnost i osobní asistence v případě menší samostatnosti. Pro seniory nad 65 let neschopné žít bez cizí pomoci je určen domov pro seniory. Zájemce o službu se může na základě svých schopností rozhodnout, kterou ze služeb využije.

Vzhledem k administrativní náročnosti, širokému spektru klientů zejména z domu s pečovatelskou službou a plánovanému zavedení odlehčovací služby je návrhem pro snadnější správu organizace oddělení dvou sociálních služeb a zřízení příspěvkové organizace poskytující služby v domově pro seniory a v terénu.

Seznam použité literatury

Knihy:

1. ČÁMSKÝ P., J. SEMBDNER a D. KRUTILOVÁ. *Sociální služby v ČR v teorii a praxi*. Praha: Portál, 2011. 264 s. ISBN 978-80-262-0027-7
2. KOUDELKA, Zdeněk. *Obecní samospráva: zákon o obcích v komentovaném znění*. Brno: Doplněk, 2006. ISBN: 80-7239-193-3.
3. MATOUŠEK, Oldřich a kol. *Základy sociální práce*. Praha: Portál, 2001. 309 s. ISBN 80-7178-473-7.
4. MATOUŠEK, Oldřich. *Slovník sociální práce*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2008. 272 s. ISBN 978-80-7367-368-0.
5. MIOVSKÝ, Michal. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1362-4.
6. PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2097-5
7. PRŮŠA, Ladislav. *Efektivnost financování sociálních služeb v domovech pro seniory*. Praha: ÚPSV, v.v.i., 2008. 57 s. ISBN 978-80-7416-018-9
8. PRŮŠA, Ladislav. *Ekonomická efektivita zajišťování péče a příjemce příspěvku na péči*. Praha: ÚPSV, v.v.i., 2013. 63 s. ISBN 978-80-7416-120-9.
9. PRŮŠA, Ladislav. *Optimalizace sociálních služeb*. Praha: VÚPSV, v.v.i., 2012; Praha: Národní centrum sociální péče, o.p.s., 2012. 130 s. ISBN 978-80-7416-099-8.

Legislativa:

10. Vyhláška č. 505/2006, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-505>
11. Zákon č. 108 ze dne 14. března 2006 o sociálních službách. Dostupné z: <http://www.uplnezni.cz/zakon/108-2006-sb-o-socialnich-sluzbach/>
12. Zákon č. 128/2000 Sb. ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení). Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>
13. Zákon č. 250 ze dne 7. července 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>

Články v odborném časopise:

14. JÁN, Tomáš. Stravování v zařízeních. Vařit nebo nechat si vařit? *Sociální služby: odborný časopis*. 2010, č. 5, s. 26. ISSN 1803-7348.
15. Odborníci ve studii řeší optimální variantu financování sociálních služeb. *Rezidenční péče: Odborný čtvrtletník pro management ústavů sociální péče*. 2015, č. 1, s. 3. ISSN 1801-8718.

Elektronické dokumenty:

16. *Bílovec: oficiální stránky města* [online] [cit. 2015-04-11]. Dostupné z: <http://bilovec.cz/>
17. DAŇKOVÁ, Šárka a kol. *Analýza příjemců Příspěvků na péči a potenciálních klientů dlouhodobé péče*. 2011. Dostupné z: podporaprocesu.cz/wp-content/uploads/2013/01/Analýza_prijemcu.pdf.
18. HANZLOVÁ, Olga. *Dotace, granty a příspěvky poskytované nevýdělečným organizacím*. [online] 1. 3. 2004 [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d8135v10788-dotace-granty-a-prispevky-poskytovane-nevydelecnym-organiz/>
19. HOLMEROVÁ, Iva. Interview. In: *Hyde park*. TV, ČT 24. 6. února 2015. 20:05. Dostupné také z: <http://www.ceskatelevize.cz/specialy/hydepark/6.2.2015/>
20. *Management regionálního rozvoje na úrovni krajů a obcí s rozšířenou působností - Soubor A5_8.pdf*. In Svaz měst a obcí České republiky [online] 11. 05. 2007 [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.smocr.cz/cinnost/regionalni-rozvoj/management-regionalniho-rozvoje-na-urovni-kraju-a-obci-s-rozsirenou-pusobnosti.aspx>
21. *Organizace zřízené městem*. [online] 26. 3. 2007 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: http://bilovec.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=442&id=148518&query=organizace&p1=39968
22. Příspěvek na péči - analýza dostupných datových zdrojů.
23. MFCR. *Schválené projekty - Program švýcarsko-české spolupráce*. [online] 16. 7. 2012 [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/archiv/projekty-fondy-swiss/seznamy-projektu/schvalene-projekty-program-svycarsko-ce-8604>
24. MPSV. Komunitní plánování: věc veřejná. [on-line]. 28. 04. 2005 [cit. 2015-05-02]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/847>
25. MPSV. *Od ledna 2015 se zvýší platy zdravotníků, vojáků a zaměstnanců v sociálních službách*. [on-line]. 18. 12. 2014 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/19903>

26. MPSV. *Schválené Projekty Programu švýcarsko-české spolupráce*. [on-line]. [cit. 2015-03-11]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/14406/Schvalene_projekty.pdf,
27. MPSV. *Stručně o programu*. [online] 21. 6. 2010 [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/8715>
28. MPSV. *Vybrané statistické údaje o financování sociálních služeb a příspěvku na péči* [online] 11. 05. 2010 [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: mpsv.cz/files/clanky/9198/Analyza_fin_SS.pdf
29. Registr poskytovatelů sociálních služeb [on-line]. Dostupné z: http://iregistr.mpsv.cz/socreg/vitejte.fw.do?SUBSESSION_ID=1430064170454_5
30. *Veřejná databáze*. In: Český statistický úřad [on-line]. 2013 [cit. 2015-03-08]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?vo=null&childsel0=1&cislotab=SZB0090PU_KR&voa=tabulka&go_zobraz=1&childsel0=1&cas_1_42=20131231&aktualizuj=Aktualizovat
31. Zprávy organizační složky z let 2011, 2012, 2013 a 2014.

Seznam zkratk

ČSÚ	Český statistický úřad
DPS	Dům s pečovatelskou službou
DS	Domov pro seniory
EU	Evropská unie
MF	Ministerstvo financí
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSK	Moravskoslezský kraj
OA	Osobní asistence
OSSZ	Okresní správa sociálního zabezpečení
PNP	Příspěvek na péči
ÚSC	Územní samosprávný celek

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 7.5.2015

Mgr. Eva Passendorferová

Seznam příloh

Příloha č. 1 Ceník poskytování služeb pro rodinu a domácnost

Přílohy

Příloha č. 1

Ceník poskytování služeb pro rodinu a domácnost do 31. 09. 2012 a od 01. 10. 2012

	Do 31. 09. 2012		Od 01. 10. 2012
DRUH SLUŽBY	Klient s PNP	Klient bez PNP	
Příprava a podání jídla a pití	85,- Kč/hod	60,-Kč/hod	90,-Kč/hod
Běžný úklid a údržba domácnosti	85,-Kč/hod	60,-Kč/hod	90,-Kč/hod
Údržba domácích spotřebičů	85,-Kč/hod	60,-Kč/hod	zrušeno
Pomoc při zajištění velkého úklidu domácnosti	85,-Kč/hod	60,-Kč/hod	100,-Kč/hod
Běžné nákupy a pochůzky	85,-Kč/hod	60,-Kč/hod	90,-Kč/hod
Mytí oken bez šroubování	90,-Kč/hod	70,-Kč/hod	100,-Kč/hod
Mytí oken se šroubováním	110,-Kč/hod	90,-Kč/hod	110,-Kč/hod
Velký nákup	100,-Kč/hod	70,-Kč/hod	100,-Kč/hod
Praní a žehlení ložního prádla	100,-Kč/Kg	80,-Kč/Kg	100,-Kč/Kg
Praní a žehlení osobního prádla	80,-Kč/Kg	60,-Kč/Kg	80,-Kč/Kg
Doprovázení do zaměstnání, k lékaři, na úřady a instituce	95,-Kč/hod	70,-Kč/hod	95,-Kč/hod
Donáška obědů	15,- Kč	10,- Kč	10,- Kč
Rozvoz obědů - terén	15,- Kč	10,- Kč	20,- Kč

Zdroj: Výroční zpráva 2012, vlastní zpracování